výroční zpráva

STÁTNÍ TECHNICKÉ KNIHOVNY

ISSN 1212-6268
ISBN 80-86504-13-1

obsah

ÚVOD 5
TVORBA FONDŮ 7
Akvizice a zpracování knih 8
Akvizice 8
Zpracování 8
Jmenné zpracování 9
Věcné zpracování 9
Akvizice a zpracování časopisů 9
Domácí časopisy 10
Zahraniční časopisy 10
Věcné zpracování časopisů 10
Elektronické informační zdroje 11
Správa katalogů a retrokonverze 11
Klasické lístkové katalogy 11
Elektronické katalogy 11
Retrokonverze generálního katalogu 12
Retrokonverze generálního katalogu knih 12
Retrokonverze generálního katalogu časopisů 12
SPRÁVA A OCHRANA FONDŮ 13
Revize a obsahová prověrka fondů 14
Historický fond 14
Zpracování a využívání historického fondu 14
Správa a ochrana historického fondu 15
SLUŽBY 16
Uživatelé 17
Referenční středisko 17
Reprografické služby 18
Mezinárodní meziknihovní služby 19
Přístup k předplaceným bázím elektronických časopisů a sekundárních zdrojů 20
VIRTUÁLNÍ POLYTECHNICKÁ KNIHOVNA 21
Souborný katalog VPK 21
Služba typu document delivery 23
PORTÁL STM 24
SPOLUPRÁCE S KNIHOVNAMI, ORGANIZACEMI A SYSTÉMY 26
Mezinárodní spolupráce 26
ISSN 26
EAGLE/SIGLE/KSŠL 28
Národní spolupráce 29
Analytická bibliografie ANL 29
Kooperace v bibliografické a rešeršní činnosti 29
PSH (Polytematický strukturovaný heslář) 29
EUNIS-CZ 30
INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE 31
Nový výpůjční systém a nový mechanismus synchronizace mezi katalogizačním systémem, výpůjčním systémem a OPAC 31
Nová úprava vyhledávání v databázích na webovských stránkách STK 31

obsah

SFX server STK 32
Ekonomické agendy v STK 32
TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA 33
PROJEKT NÁRODNÍ TECHNICKÉ KNIHOVNY 34
ŠKOLICÍ STŘEDISKO 35
VZTAHY K VEŘEJNOSTI 37
VÝZKUMNÉ ÚKOLY A GRANTY 39
Výzkumný záměr MSM 000010001 „Zajištění informačních zdrojů a služeb z oblasti techniky a příbuzných věd pro výzkum a vývoj“ 39
Program LI „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“ (program Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR) 40
Projekt LI200028 – Multifunkční centrum Virtuální polytechnické knihovny jako zdroj informací pro oblast technických a aplikovaných přírodních věd 40
Projekt LI01018 „Informační zdroje pro STM a nástroje pro jejich zpřístupňování („Portál STM“) 42
Projekt LI 200041 Velkoplošná multilicence na přístup do databáze Web of Science 44
VISK – „Veřejné informační služby knihoven“ (Program Ministerstva kultury ČR) 45
VISK 2 – podprogram 2 „Mimoškolní vzdělávání pracovníků knihoven“
Projekt „Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2003“
Knihovna 21. století (Program Ministerstva kultury ČR) 45
Projekt: Publikace „Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2003“
Obnova majetku státních kulturních zařízení poškozeného během povodní 2002 (Program Ministerstva kultury ČR) 46
Podprogram „Mikrofilmování a digitalizace z důvodu prevence“ 46
Podprogram „Retrospektivní konverze katalogů v rámci prevence“ 47
MATERIÁLNÍ, PRACOVNÍ A PROVOZNÍ PODMÍNKY 48
Hospodaření STK 48
Přehled čerpání neinvestičních účelových prostředků 49
Projekty Ministerstva kultury ČR 50
Úpravy objektu 50
DARY 51
Knižní dary 51
Finanční dary 51
PŘEHLED ELEKTRONICKÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ 52
POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA č. 106/1999 Sb., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM V ROCE 2003 55
PUBLIKAČNÍ A PŘEDNÁŠKOVÁ ČINNOST 56
Publikační činnost 56
Přednášková činnost 57
PŘEHLED ÚTVARŮ STK 59
JMENNÝ SEZNAM PRACOVNÍKŮ 60
STATISTIKA ČINNOSTI STK V ROCE 2002 63
OBRAZOVÁ PŘÍLOHA 73

Ing. Martin Svoboda
ŘEDITEL

ÚVOD

S jistým odstupem času lze rok 2003 považovat za rok konsolidace, zjednodušování a současně příprav na důležitý krok v budoucnosti. Jednak se na dohled přiblížila možnost, že se nová Národní technická knihovna bude skutečně stavět, jednak tím rokem končil program Informační zdroje pro výzkum a vývoj a bylo třeba připravit se na program navazující, jednak STK opět začala pociťovat nutnost přeskupit své síly tak, aby se uvolnili pracovníci na nové či dynamicky rostoucí činnosti, i když mnohé z toho se plně projeví až v roce následujícím.

V roce 2003 ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na základě materiálů projednaných v minulém roce rozhodlo, že svoji deklarovanou prioritu, zřízení Národní technické knihovny, je schopno za jistých podmínek financovat ze svých zdrojů. Proto byla s vydatnou pomocí ministerstva zpracována nová verze investičního záměru založená na předpokladu, že úvěr na překlenutí vysokých výdajů v letech výstavby poskytne sám dodavatel stavby nebo finanční skupina, s níž se spojí. Jednání s Ministerstvem financí ČR ukázala, že tato cesta je schůdná; úprava investičního programu MŠMT a další podstatné kroky pak nastaly v roce 2004. Bohužel stejně pozitivní vývoj nezaznamenala druhá, stejně potřebná složka budoucí transformace STK na Národní technickou knihovnu, totiž stránka právního postavení STK. Snaha „vejít se“ do zákona o veřejných výzkumných institucích nakonec nebyla korunována úspěchem, a tak otázka, jak bude STK moci účelně spolupracovat s vysokými školami na Národní technické knihovně, zatím nemá jasné řešení.

Program Informační zdroje pro výzkum a vývoj významně ovlivnil nejen STK, ale celou obec knihoven a jejich čtenářů. Široká, do té doby v českých zemích nevídaná nabídka elektronických časopisů a databází se stala – jak přesvědčivě dokládají statistky využívání – každodenní potřebou vědců, pedagogů i studentů, ale také závazkem knihovníků, že rozumný výběr titulů dokážou udržet i do budoucna. Přímý přístup k elektronickým zdrojům doplnila STK ve svých dvou projektech veleúspěšnou Virtuální polytechnickou knihovnou dodávající kopie i z tištěných dokumentů z fondů více než třiceti českých knihoven až na stůl čtenáři a na sklonku roku zveřejněným Portálem STM, který usiluje o usnadnění a zkrácení cesty ke hledaným zdrojům.

Léto 2003 tedy bylo dvojnásob horké: nejenže končil program minulý a bylo nutné podat zprávy o čtyřletém průběhu projektů (které získaly vynikající hodnocení), ale současně bylo nutné zahájit náročná jednání na jedné straně s vydavateli,

na druhé straně s původními i dalšími potenciálními účastníky projektů programu Informační zdroje. STK se pokusila vyvolat intenzivnější jednání a spolupráci na přípravě, bohužel jen s omezeným výsledkem: spolupracovali jen ti, o nichž jsme to tak jako tak předpokládali. I když náš projekt – jako mnoho dalších – neuspěl, vynaložené úsilí došlo naplnění v roce dalším.

Přibližující se stěhování do nové knihovny zvýšilo úsilí na konsolidaci fondu, na retrospektivní konverzi a současně probíhající revizi. Jako potřebný vklad do budoucnosti také postoupily přípravné práce na analýze knihovního systému STK, který již dnes zprostředkovává služby knihovny daleko většímu počtu návštěvníků, než je těch, kteří knihovnu osobně navštíví. Jak uvedené činnosti, tak rostoucí objemy poskytovaných služeb si vyžádaly hledání personálních rezerv napřimováním některých přeživších zákrutů v činnosti knihovny i rozhodnutím svěřit záležitosti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany najatým specialistům. Bohužel toto úsilí vyšlo naprázdno: snižování počtu pracovníků státní správy připravilo STK o téměř tři pracovní místa.

Také vzdělávací aktivity knihovny měly dva významné vrcholy, oba velmi příznivě hodnocené účastníky z celého světa i z domova: jednak závěrečné setkání účastníků Sítě školicích středisek podporované Open Society Institute, jednak jubilejní desátý seminář CASLIN na „popovodňové“ téma Zvládání krizí a jejich následků v klauzurním prostředí Holenského dvora. Pracovali jsme i na reálné i virtuální podobě knihovny: přestože úvahy o budově již převážně směřují k budově nové, k obnoveným prostorám přibylo referenční středisko v Klementinu a péče se dostalo i depozitním skladům; prezentace knihovny na webu byla kompletně přepracována a v soutěži Biblioweb v rámci Března – měsíce internetu získala nejvyšší ocenění.

To vše – a jak se dočtete dál i mnohé další – zvládli kolegové knihovníci i neknihovníci s rozpočtem, jehož 39 % padne na informační zdroje (29 tradiční, 9 licence e-časopisů a 1 % na meziknihovní služby), další 3 % představuje připojení na internet a knihovnický materiál a vazba; věci související přímo s posláním resp. službami knihovny tak spotřebují ve světě i v Česku neuvěřitelných 42 % výdajů; 23 % pak spotřebuje nájem a další provozní výdaje (energie, materiály, doprava, komunikace, ostraha atd.) a pouhých 35 % jsou náklady na zaměstnance, z toho jen 26 % přímé mzdy a 9 % příslušenství. To také vypovídá o demotivujícím podhodnocení odborně stále náročnější práce kolegů v STK.

Nejen proto jim všem patří můj dík i víra v lepší časy.

Mgr. Štěpánka Žižková
VEDOUCÍ ODBORU TVORBY FONDŮ

TVORBA FONDŮ

Knihovní fond Státní technické knihovny je výběrovou sbírkou všech typů informačních zdrojů potřebných pro zajištění rozvoje technických a aplikovaných přírodních věd. Získávání informačních zdrojů se řídí každoročně aktualizovaným profilem knihovního fondu Státní technické knihovny, který určuje jeho tematickou, druhovou, jazykovou, geografickou a institucionální strukturu, včetně úplnosti a rozsahu doplňování jednotlivých dokumentů a časového pásma jejich zařazování i vyřazování z fondu. Návrhy na nákup informačních zdrojů jsou také z důvodu zajištění zpětné vazby na uživatele projednávány v akvizičních komisích, jejichž členy jsou zástupci jak odboru služeb, tak správy a ochrany fondů.

V roce 2003 začalo oddělení akvizice a zpracování knih připojovat ke zkatalogizovaným disertačním a habilitačním pracím a autoreferátům, které zasílají do fondu STK české univerzity a vysoké školy, ústavy Akademie věd ČR a další česká vědecká pracoviště, i anglické verze částí těchto záznamů a takto vytvořená data posílat oddělení kooperačních systémů a organizací k dalšímu zpracování (blíže viz část Zpracování resp. kapitolu Mezinárodní spolupráce, část EAGLE/SIGLE/KSŠL). Tato změna si sice vyžádala převod jedné pracovnice z oddělení kooperačních systémů a organizací do oddělení akvizice a zpracování knih, ale přinesla podstatné zkrácení cesty zpracovávaného fyzického dokumentu od jeho získání po zpřístupnění uživatelům.

Při zpracování knih jsme v roce 2003 kladli velký důraz na budování a především čištění rejstříků jmenných a věcných (geografických, formálních) autorit, které vznikají v rámci sdílené katalogizace STK/ČVUT, a to ve formě a na úrovni požadované pro výměnu dat s Bází národních autorit Národní knihovny ČR.

Oddělení akvizice a zpracování časopisů se na začátku roku dobře vyrovnalo se zrušením práva povinného výtisku pro STK a ve druhé polovině roku 2003 se intenzivně připravovalo na změny ve způsobu platby a přístupu k elektronickým verzím titulů časopisů, které přineslo ukončení projektů LI01018 a LI200028 programu LI „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“ řešených v STK, a následné dojednávání nových licenčních smluv.

Oddělení retrokonverze a správy katalogů se v roce 2003 potýkalo především s problémy a systémovými nedostatky knihovního systému KP-win, který, jak se ukázalo, nebyl úplně připraven pro práci s roztříštěnými retrospektivními záznamy. Oddělení zahájilo práce na řešení tzv. „odložených záznamů“ (tj. záznamů pořízených při retrokonverzi v minulých letech, jež následná revize nebyla schopna

jednoznačně identifikovat s fyzickou jednotkou). Z rozsahu chyb v těchto záznamech a z odhadovaného množství cca 20 tisíc těchto záznamů vyplývá, že se jedná o dlouhodobý úkol, na jehož dokončení však závisí začátek kontroly generálního katalogu knih. Dobrou zprávou je, že práce na fondu uloženém přímo ve skladech v Klementinu pokročily a již značná část těchto dokumentů prošla rukama pracovníků oddělení, kteří každou knihovní jednotku opatřili čárovým kódem a opravili případné nesrovnalosti v bibliografické nebo přírůstkové části záznamu.

V dalším textu podrobněji popisujeme činnosti jednotlivých oddělení odboru tvorby fondu v STK:

Akvizice a zpracování knih

Akvizice

Přírůstek knih nezaznamenává v posledních letech velké výkyvy. Je to dáno dlouhodobě vyrovnaným trhem a produkcí české i zahraniční technické literatury. Zatímco v roce 2002 jsme měli mírný tříprocentní pokles v nákupu oproti roku 2001, v roce 2003 nákup o 11 % (tj. o 313 knihovních jednotek) vzrostl. Tento nárůst je dán navýšením počtu výtisků nakupovaných skript, které na žádost odboru služeb doporučila akviziční komise STK, a doplněním příručních knihoven v našich studovnách o odborné publikace z oboru počítačové literatury a slovníky. Při akviziční činnosti se nespokojujeme se sledováním produkce nakladatelství již zavedených na trhu, ale neustále hledáme a zkoumáme nové možnosti a zdroje.

Rozložení akvizice knih a speciálních informačních zdrojů je ilustrováno následujícím grafem:

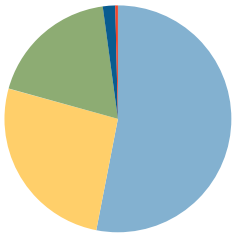

knihy a serály	*52,9 %*
firemní inf. zdroje	*26,4 %*
disertace	*18,9 %*
grantové zprávy	*1,6 %*
elektronické inf. zdroje	*0,2 %*

Rozložení akvizice podle druhů dokumentů získaných v roce 2003 vykazuje oproti roku 2002 nižší podíl firemních informačních zdrojů (FIZ). Hlavním důvodem je efektivnější předvýběr FIZ tak, aby následné zpracování zvládl jeden pracovník. I tak ne všechny získané FIZ jsou nakonec zařazeny do speciálních fondů STK; FIZ se třídí a zatímco dokumenty s nižší informační hodnotou jsou předávány k volnému rozebrání uživatelům referenčního střediska, multiplikáty posíláme našim tradičním partnerům, Moravské zemské knihovně v Brně a Moravskoslezské vědecké knihovně v Ostravě.

Fond speciálních informačních zdrojů byl v roce 2003 rozšířen po přetřídění FIZ celkem o 2 832 knihovních jednotek, tj. 1 112 jednotek FIZ, 1 013 disertací a 11 elektronických databází.

Rozložení informačních pramenů podle způsobu jejich získání je následující:

	nákupem	darem	náhradou za ztracené publikace
české	2 047	115	11
zahraniční	785	119	6
celkem	2 832	234	17

Poměr mezi nakupovanými českými a zahraničními knihami byl v roce 2003 přibližně v poměru 2,5:1. Velké změny nelze očekávat, dokud bude naše uživatelská obec jazykově skoro výhradně orientovaná na produkci v angličtině a němčině.

Zpracování

Zpracování přírůstků knih a speciálních informačních zdrojů se řídí platnými katalogizačními pravidly AACR2, pracujeme v systému KP-win a data jsou ukládána ve výměnném formátu UNIMARC.

Jmenné zpracování

Pro jmenný katalog, resp. pro databázi jmenného katalogu bylo zpracováno 4 363 titulů, z toho:

knih a seriálů	2 765
firemních informačních zdrojů	680
disertací	863
výzkumných zpráv	55

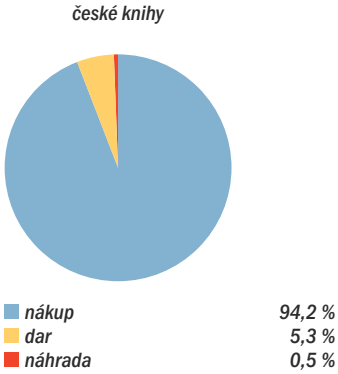

Věcné zpracování

Celkem bylo zpracováno 4 429 titulů, z toho:

knih a seriálů	2 881
firemních informačních zdrojů	630
disertací	863
výzkumných zpráv	55

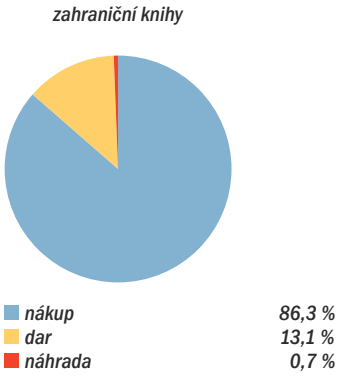

Z výše uvedených údajů je vidět, že věcné a jmenné zpracování dokumentů se v roce 2003 oproti roku 2002, kdy zaostalo za jmenným zpracováním o 976 záznamů, celkem srovnalo. Stalo se tak díky reorganizaci odboru tvorby fondu v roce 2002, která mj. pozitivně ovlivnila plynulost činností v rámci systému.

V roce 2003 došlo ke změně při akvizici a zpracování disertačních a habilitačních prací, které byly obhájeny na českých vysokých školách a docházejí do fondu STK. Oddělení akvizice a zpracování knih o těchto dokumentech vytváří nejen katalogizační záznam, ale připravuje i formát pro systém SIGLE včetně veškerých anglických překladů. Do oddělení kooperačních systémů pak exportujeme pouze data a ne celé fyzické svazky, jak tomu bylo dříve, čímž podstatně zkracujeme dobu mezi získáním dokumentu a jeho zpřístupněním uživatelům.

Nadále jsme koordinovali aktualizaci a správu souborů jmenných autorit v rámci sdílené katalogizace STK/ČVUT tak, abychom podpořili plnění projektu programu VISK 9 „Kooperativní tvorba a využívání souboru národních autorit“ řešeného ČVUT. Současně jsme začali připravovat implementaci rejstříku věcných autorit.

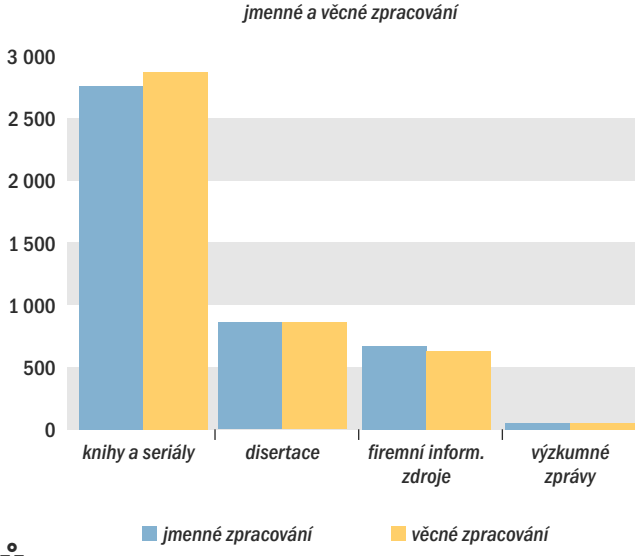

Akvizice a zpracování časopisů

Domácí a zahraniční tištěné a v poslední době stále více i elektronické časopisy získává v souladu s profilem STK oddělení akvizice a zpracování časopisů a zajišťuje vedle jmenného i jejich věcné zpracování. Nákup je financován z více zdrojů, větší část prostředků na nákup zahraničních časopisů se čerpá z výzkumného

záměru „Zajištění informačních zdrojů pro výzkum a vývoj“. Spolupráce knihoven v rámci Virtuální polytechnické knihovny (VPK) napomáhá při výběru potřebných titulů v období sjednávání předplatného na další rok.

Zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů zrušil s účinností od 1. 1. 2003 právo povinného výtisku pro STK. Knihovní fondy STK přestaly být zahlcovány neprofilovými tituly, ale oddělení akvizice a zpracování časopisů se muselo vypořádat s nárůstem agendy objednávání českých titulů, které doposud docházely do fondu jako povinný výtisk. Přes několikerá upozornění zasílají některá vydavatelství časopisy zdarma i nadále. Takové tituly již evidujeme ve fondu jako dar. Zrušení práva povinného výtisku pro STK jsme v součinnosti s odborem služeb využili pro přehodnocení odebírané kolekce titulů českých časopisů, především z hlediska tematického profilu STK a zaměření časopisů na vědu a výzkum. Zrušení práva povinného výtisku přineslo zvýšení nákladů na pořízení českých titulů časopisů o cca 200 tis. Kč.

V roce 2003 jsme do fondu STK získali celkem 1 809 titulů časopisů, z toho 257 titulů časopisů firemních. U zahraničních titulů převládají nadále časopisy vydávané v angličtině a němčině.

česká periodika

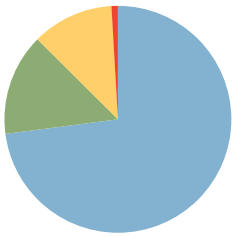

nákup	*72,8 %*
výměna	*14,6 %*
dar (firemní inf. zdroje)	*11,8 %*
nákup a dar	*0,8 %*

V r. 2003 z celkového počtu 357 tuzemských titulů periodik tvoří:

nákup	260 titulů
výměna	52 titulů
dar (firemní časopisy)	42 titulů
nákup a současně dar	3 tituly.

Domácí časopisy

V roce 2003 jsme do fondu STK získali celkem 357 titulů tuzemských periodik, z toho nákupem 260 titulů a dalších 97 titulů jako dar, firemní tituly či v rámci výměny. V roce 2002 to bylo celkem 449 profilových tuzemských periodik (nákup 19 titulů, výměna 61 titulů, dar 31 titulů, povinný výtisk 300 titulů, nákup a současně povinný výtisk 5 titulů).

zahraniční periodika

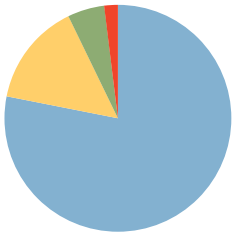

nákup	*78,1 %*
firemní inf. zdroje	*14,8 %*
výměna	*5,2 %*
dar	*1,9 %*

Z celkového počtu 1 452 titulů zahraničních periodik bylo získáno:

nákupem	1 134 titulů
firemních časopisů	215 titulů
výměnou	76 titulů
darem	27 titulů

Zahraniční časopisy

Fond zahraničních časopisů tvoří tištěné i elektronické časopisy. Přístup do elektronických plných verzí časopisů, které získáváme i v tištěné podobě, zaznamenal v roce 2003 opět nárůst, ze 120 titulů v roce 2002 na 232 titulů v roce 2003. Uživatelům jsou elektronické verze takových titulů časopisů přístupné z adresy *http://newalex.stk.cz:7777/pls/portal30/el_cas.el_casopisy.zacatek?cDruhAplikace=casopisy.*

Záznamy o tištěných časopisech v katalogu STK byly doplněny o informace o jejich elektronické verzi, takže uživatelé mají přístup k jejich plným elektronickým verzím přímo z tohoto místa v katalogu.

Z běžného rozpočtu STK bylo zaplaceno 15 % plateb, 85 % plateb za zahraniční časopisy bylo uhrazeno z institucionální podpory výzkumného záměru MSM 000010001.

Věcné zpracování časopisů

V roce 2003 bylo věcně zpracováno 118 titulů časopisů.

Elektronické informační zdroje

Projekty LI200028 „Multifunkční centrum Virtuální polytechnické knihovny jako zdroj informací pro oblast technických a aplikovaných přírodních věd“ a LI01018 „Informační zdroje pro STM a nástroje pro jejich zpřístupňování“ podporované z programu „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“ umožnily získat licence pro přístup k cenným informačním zdrojům pro období roku 2000 resp. 2001 až 2003 resp. 2004 a současně podpořily vývoj a aplikaci moderních nástrojů pro jejich vyhledávání, zpřístupňování a využívání (blíže viz kap. Výzkumné úkoly, granty). Mimo uvedené projekty nabízí STK uživatelům řadu dalších elektronických zdrojů, jejichž celkový přehled poskytuje kapitola Přehled nakoupených elektronických informačních zdrojů, podmínky využití jsou popsány v části Služby, kapitola Přístup k předplaceným bázím elektronických časopisů a sekundárních zdrojů.

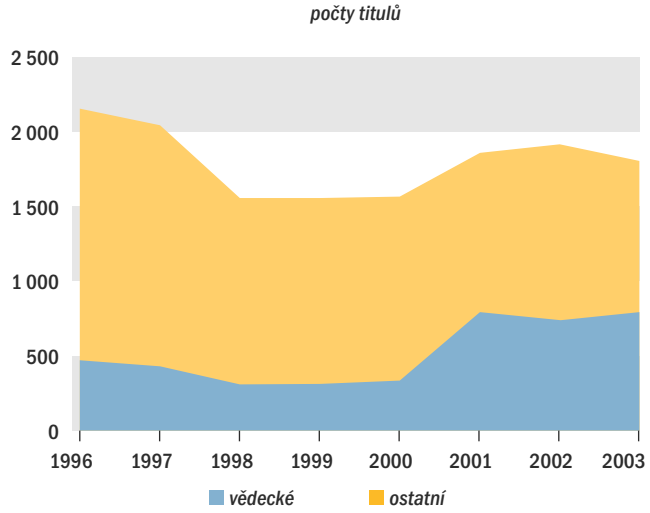

Tyto grafy porovnávají výši finančních prostředků vynaložených na nákup vědeckých a nevědeckých časopisů. Jak je vidět, ceny skutečně vědeckých titulů časopisů rok od roku stoupají, jejich počet se drží na přibližně stejné úrovni.

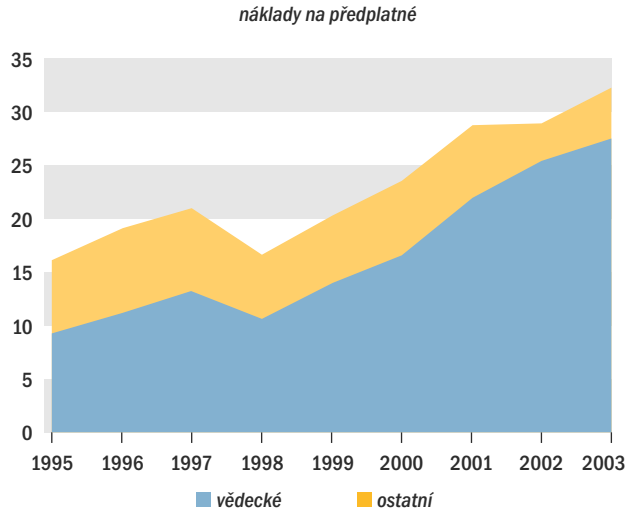

Správa katalogů a retrokonverze

Informační aparát pro zpřístupnění fondů STK zahrnuje oba základní druhy katalogů: klasické lístkové i elektronické.

Klasické lístkové katalogy

Po dořešení tiskového výstupu katalogizačních záznamů v systému KP-win jsme v roce 2003 doplňovali generální katalog knih o chybějící přírůstky roku 2001 a 2002. Další doplňování lístkového generálního katalogu knih bylo zastaveno a pokračování si může vynutit jen současná nestabilita systému KP-win. Čtenářské lístkové katalogy časopisů jsme doplňovali průběžně novými přírůstky. Všechny čtenářské lístkové katalogy jsme revidovali, doplňovali a vyřazovali z nich katalogizační záznamy dle seznamů dodaných oddělením revize a obsahové prověrky fondů a záznamy o ztracených knižních jednotkách.

Elektronické katalogy

Online katalogy STK jsou vedeny odděleně jako katalog knih přístupný na adrese *www.stk.cz/cgi-bin/dflex/CZE/STK* a katalog časopisů, který je rozdělen na informace o časopisech do roku 1992 (na adrese *www.stk.cz/cgi-bin/dflex/CZE/RKC)*

a od roku 1993 (*http://www.stk.cz/cgi-bin/dflex/CZE/CAS*). Elektronický katalog knih obsahuje 435 623 záznamů, katalogy časopisů 18 701 záznamů.

Na konci roku 2003, po dokončení veškerých každoročních aktualizací, byl připraven tradiční tištěný „Seznam technických a přírodovědných časopisů objednaných do fondů STK, vybraných vysokoškolských a vědeckých knihoven na rok 2004“, který vychází především ze záznamů v Souborném katalogu VPK umístěném na adrese *http://www.vpk.cz/cgi-bin/vpk/cat/find*. Správa a organizace tohoto katalogu byla v roce 2003 dotována programem Informační zdroje pro výzkum a vývoj v rámci úkolu LI200028 (viz kap. Výzkumné úkoly a granty).

Retrokonverze generálního katalogu

Retrokonverze generálního katalogu knih

V průběhu roku 2003 byl dokončen přepis zbývajících 166 622 záznamů generálního katalogu knih STK z období let 1963–1977. Přibližně dvě třetiny přepsaných záznamů jsou již také importovány do databáze v systému KP-win.

Původní předpoklad o zahájení kontroly dat pořízených na základě v minulosti vedených přírůstkových seznamů se záznamy lístkového generálního katalogu knih na začátku roku 2003 nevyšel. Při fyzické kontrole v depozitních skladech STK potvrzující přítomnost či případnou absenci fyzických jednotek, k nimž odkazovaly přepsané záznamy, zjistili pracovníci oddělení revize a obsahové prověrky fondů velké množství nedostatků: chybějící záznamy, neúplné záznamy (u většiny těchto případů nebylo možné identifikovat ani přibližně shodnou knižní jednotku), duplicitní přírůstková čísla, duplicitní signatury. Komplex cca 20 tisíc těchto problémových záznamů a neidentifikovatelných knihovních jednotek, který byl oddělením koncepcí a metodiky nazván „odložené záznamy“, jsme začali řešit ve druhém pololetí roku 2003. Není však možné s určitostí říci, zda se jedná o konečné číslo, a proto není možné určit časový horizont dokončení této činnosti. Oprava odložených záznamů je sama o sobě časově velmi náročná. Opravujeme a slučujeme jednotlivé záznamy; lepíme a načítáme čárové kódy do knižních jednotek sporných signatur přivezených k ověření z depozitních skladů. Pro dokonalou identifikaci knihovních jednotek je nutné neustále dohledávat množství potřebných údajů ve všech druzích katalogů. Chyby systému KP-win musíme odstraňovat ve spolupráci s oddělením koncepcí a metodiky a správci systému.

Retrokonverze generálního katalogu časopisů

Na konci roku 2002 byl retrokonvertovaný generální katalog časopisů, které STK odebírala do r. 1992, formou OPAC zpřístupněn uživatelům. Jelikož obsahuje chyby vzniklé retrokonverzí, upozorňujeme uživatele na jeho dosud jen informativní charakter. V průběhu r. 2003 byly záznamy OPAC doplněny několika vygenerovanými poli formátu UNIMARC a pro účely opravy chybných dat byla dokončena služební databáze vzniklá z revizních karet v minulosti uskutečněných revizí časopisů, která přispěje ke zvýšení korektnosti dat OPAC. V r. 2004 bude retrokonverze generálního katalogu časopisů ukončena s cílem sloučit oba OPACy časopisů do jedné korektní databáze.

PhDr. Anna Patočková
VEDOUCÍ ODBORU OCHRANY A SPRÁVY FONDŮ

SPRÁVA A OCHRANA FONDŮ

Pracovníci základních i depozitních skladů spravují a ochraňují knihovní fondy a na základě objednávek uživatelů vyhledané dokumenty expedují k výdejním místům, a to jak v běžném provozu, tak i v mimořádných situacích.

Počátkem roku ještě doznívaly následky intenzivních dešťů a záplav z roku 2002. V depozitním skladu ve Lhotě byly dokončeny izolace obvodových zdí, terénní úpravy zajišťující odvod povrchové vody z okolí hal a bylo instalováno výkonnější zařízení pro sledování klimatických podmínek uvnitř skladů. I přes tyto akce byl provoz skladů zajištěn v plném rozsahu. Z celkového počtu 83 815 požadavků na výpůjčky z hlavního skladu v Klementinu a z depozitních skladů ve Lhotě a Písnici bylo kladně vyřízeno 82 095 objednávek, což je cca 98 %.

Byl dořešen problém časopisů, které STK dostávala do r. 2002 v souladu s tiskovým zákonem č. 46/2000 Sb. jako povinný výtisk. Po zrušení tohoto práva zákonem č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, byly se souhlasem Ministerstva kultury ČR takto získané neprofilové časopisy předány do nově vzniklých krajských knihoven v Pardubicích, Havlíčkově Brodě a Karlových Varech. Další část časopisů byla předána Národní knihovně ČR. Časopisy, které nenašly uplatnění v knihovnách, budou předány Základní škole v Písnici, která o ně projevila zájem.

Dodavatelsky byla průběžně zajišťována ochranná vazba skript a časopisů včetně převazby poškozených dokumentů. Celkem bylo svázáno 5 026 svazků časopisů, což představuje 1 594 titulů a 243 svazků skript a poškozených dokumentů, které vyžadovaly převazbu nebo opravu. 218 titulů zejména firemních časopisů se neváže. Tyto časopisy jsou uživatelům k dispozici po dobu tří let a pak se z knihovního fondu vyřazují.

Dále bylo restaurováno 185 dokumentů z historického fondu.

Na ochranu fondu před zcizením bylo opatřeno elektromagnetickými etiketami 5 026 svazků časopisů, 4 517 svazků knih nového přírůstku a cca 7 000 svazků staršího, avšak půjčovaného knižního a časopiseckého fondu. Nový zabezpečovací systém EM 700, který tyto etikety před půjčením deaktivuje a po vrácení aktivuje, a tak upozorňuje na dokumenty, které jsou z knihovny odnášeny neoprávněně, se velmi dobře osvědčil.

Revize a obsahová prověrka fondů

Revizní oddělení pokračovalo v revizi knihovního fondu STK podle nového technologického postupu odpovídajícího nárokům zákona č. 257/2001 Sb. (knihovní zákon) a vyhlášky č. 88/2002 Sb. (k provedení knihovního zákona), řízené revizním plánem obsaženým v dokumentu „Revize fondů STK v návaznosti na ustanovení knihovního zákona a s ním souvisejících předpisů“ (2002). Tímto způsobem revize v letošním roce prověřila 87 814 knihovních dokumentů.

V návaznosti na retrokonverzi katalogů knižního fondu z let 1913–1977 pokračovala revize základního knihovního fondu započatá v loňském roce v depozitních skladech Lhota u Dolních Břežan a Písnice. V průběhu roku bylo takto zrevidováno 212 785 knihovních dokumentů, tj. 5,8 % fondu.

Obsahovou prověrkou základního knihovního fondu z let 1950–1989 prošlo 1 403 knihovních dokumentů. Z nich bylo vyřazeno 1 344 knihovních dokumentů nesouvisejících s profilem knihovního fondu STK.

Obsahová prověrka firemních informačních zdrojů vyřadila 10 538 firemních letáků s časově omezenou informační hodnotou.

Historický fond

Podle projektu “Optimalizace skladby, správy, ochrany a zpřístupňování historického fondu Státní technické knihovny se zvláštním zřetelem na jeho jádro“ zpracovaného v loňském roce pokračovala nebo byla zahájena řada aktivit.

Pokračovaly práce na odborném posouzení složení a historické hodnoty fondu. Po první etapě hodnotící bohemikální periodika prošly v roce 2003 dva tituly reformátováním a uložením do ochranných obalů v rámci programu Ministerstva kultury ČR „Obnova majetku státních kulturních zařízení poškozeného během povodně“, podprogramu „Mikrofilmování a digitalizace z důvodu prevence“. Další tři tituly byly opět přihlášeny do programu VISK 7 – Kramerius v projektu „Reformátování bohemikálních časopisů z historického fondu STK, etapa II. 2004“.

Sběr informací, které umožní budoucí seriozní zhodnocení knižního historického fondu, pokračoval formou bibliografického ověřování starých tisků v dalších evropských bibliografiích.

Zpracování a využívání historického fondu

Fond 85 historických map byl zkatalogizován v souladu s formátem UNIMARC a záznamy byly uloženy v databázi v systému KP-win.

Cca 40 titulů historických časopisů, které byly v minulosti zpracovány jako knihy a zařazeny do historického fondu knih, byly označeny přírůstkovými čísly fondu časopisů, zainventovány v příslušném inventárním seznamu a jejich inventární záznamy předány ke zpracování pro databázi časopisů Katcas. Pro katalogizaci historických časopisů byl rovněž zpracován a schválen návrh struktury záznamu ve formátu UNIMARC, který bude v budoucnosti využit pro zpracování a zařazení záznamů historických časopisů do databáze historického fondu v systému KP-win.

Pokračovala příprava restrukturalizace záznamů historického knižního fondu, zejména vícesvazkových dokumentů, aby mohla být dokončena konverze do systému KP-win. S přípravou převodu historického fondu STK do tohoto systému se začalo na podzim 2003. Proběhlo nastavení systému a zkušební importy dat. Systém je nyní připraven pro práci s historickým fondem.

Byl dořešen problém stanovení prozatímního kontaktního místa pro zpřístupňování historického fondu ve stávajících prostorových podmínkách STK, které nevyhovují zpřístupňování fondu pro badatelské účely. Kontaktním místem se stalo referenční středisko, prezenční výpůjčky knih vydaných od roku 1801 budou vyřizovány prostřednictvím automatizovaného výpůjčního systému.

Historický fond je dosud využíván poměrně zřídka. Širší zpřístupnění předpokládáme po dokončení a zveřejnění databáze historického fondu na webovských stránkách STK.

Správa a ochrana historického fondu
je průběžně zajišťována jak v případě jádra historického fondu uloženého v trezorech v Klementinu, tak jeho novější části uložené v depozitním skladu. Jsou sledovány a regulovány klimatické podmínky dle stanovených norem a zajišťován intenzivní úklid úložných prostor, v nichž je fond skladován.

Po několikaleté přestávce již třetím rokem pokračuje restaurování dokumentů z historického fondu v kožených a polokožených vazbách. V letošním roce bylo takto ošetřeno 185 svazků.

Mgr. Mária Kolářová
VEDOUCÍ ODBORU SLUŽEB

SLUŽBY

Částečné omezení služeb v letních měsících bylo způsobeno uzavřením provozu v hale služeb a v referenčním středisku kvůli rekonstrukci elektrické sítě, následnému malování a výměně podlahové krytiny. Na krátkou dobu byla uzavřena i všeobecná studovna a požadavky uživatelů na volně dostupné časopisy byly vyřizovány formou mimořádných absenčních výpůjček, kopírovacími službami nebo prezenční výpůjčkou ve vstupní hale. Ve vstupní hale mohli uživatelé kromě výpůjčních služeb využívat alespoň dvě počítačové stanice s přístupem na internet a do elektronického katalogu pro objednávání výpůjček. Lístkové katalogy byly po dobu rekonstrukce uživatelům nepřístupné.

Meziknihovní služby omezeny nebyly, neboť veškeré fondy s výjimkou fondu referenčního střediska byly pro pracovníky knihovny přístupné.

V době omezeného provozu knihovny byl ve všech studovnách kompletně zrevidován a aktualizován příruční časopisecký a knižní fond včetně příslušných změn v katalozích.

Objem klasických osobních výpůjček je již několik let stabilizován. Dlouhodobě lze sledovat růst požadavků na meziknihovní kopírovací služby na úkor klasických výpůjček z fondu knihovny. Požadavky na mezinárodní meziknihovní službu (MMS) mohly být díky dotaci z projektu LI200028 vyřizovány převážně elektronickou cestou. Většina uživatelů využívá služeb MMS prostřednictvím Virtuální polytechnické knihovny (VPK) a veškerá evidence požadavků je vedena v databázi VPK. Přístup k elektronickým zdrojům nakoupeným s podporou programu LI knihovnami ČR zvýšil zájem uživatelů o získání dalších informačních zdrojů ze zahraničních knihoven. Objem požadavků na výpůjčky nebo kopie dokumentů ze zahraničních knihoven vzrostl téměř o 140 %.

Pracovníci reprografické laboratoře vyřizují každoročně téměř o polovinu vyšší objem požadavků především na elektronické služby poskytované prostřednictvím Virtuální polytechnické knihovny. Uživatelé si rovněž mohou pořídit kopie z příručních fondů ve všech studovnách nebo na samoobslužném kopírovacím stroji v hale služeb.

Pracovníci referenčního střediska spolupracovali během celého roku na řešení projektu LI01018 – Portál STM, především v oblasti sběru dat pro Katalog STM, a podíleli se na závěrečných pracích potřebných pro zahájení testovacího provozu Portálu STM od září 2003. Zpracovali zprávu o sběru údajů o elektronických informačních zdrojích a portálech SBIG, metodiku popisu elektronických informačních

zdrojů a portálů SBIG v terciární databázi Portálu STM (Katalogu STM) a zprávu o aktualizaci elektronických informačních zdrojů v této databázi. Materiály jsou dostupné na adrese *www.stk.cz/li01018* v bodech 50, 51, 52.

Informační služba v hale služeb, ve studovnách a reprografické laboratoři poskytla uživatelům 5 942 písemných informací, z toho e-mailem 5 297 informací.

Ve všeobecné studovně bylo uživatelům nabídnuto deset výstavek nových přírůstků knižního fondu STK, vystaveno bylo 286 publikací. V průběhu roku proběhly tři výstavky nových knih vydavatelství Wiley a Springer.

Uživatelé

V roce 2003 se v STK zaregistrovalo 9 915 uživatelů s platným čtenářským průkazem, z toho bylo 6 497 studentů, což je 65,5 % registrovaných uživatelů. Knihovnu fyzicky navštívilo 84 559 návštěvníků, každý registrovaný uživatel tak osobně navštívil knihovnu průměrně více než osmkrát za rok. Pro návštěvníky, kteří chtějí využívat služeb studoven STK pouze příležitostně, bylo vydáno 925 jednorázových průkazů, z toho 601 průkazů do všeobecné studovny a 324 průkazů do počítačové studovny. Se zvyšující se nabídkou elektronicky dostupných služeb se zvyšuje počet virtuálních návštěvníků knihovny, kteří si mohou vyřídit požadované služby jako vzdálení uživatelé z vlastních počítačů (458 441 návštěvníků prostřednictvím www).

Návštěvnost počítačové studovny je stabilizovaná, počet registrovaných uživatelů mírně klesá, neboť nabídka internetových míst v Praze se výrazně rozšiřuje a uživatelé mají dnes v podstatně větší míře dostupný internet i na vlastních počítačích. 714 registrovaných uživatelů navštívilo počítačovou studovnu 16 700krát, každý uživatel strávil u počítače v průměru 2 hodiny 20 minut a studovnu navštívil více než třiadvacetkrát. Uživatelé zde strávili celkem 39 624 hodin.

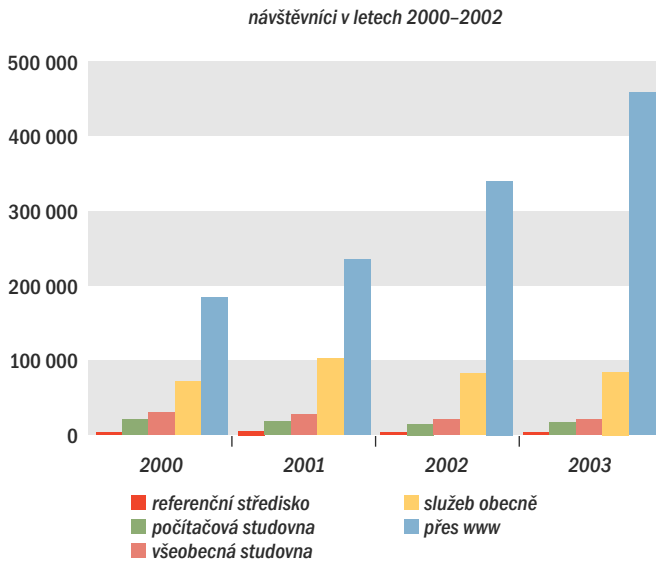

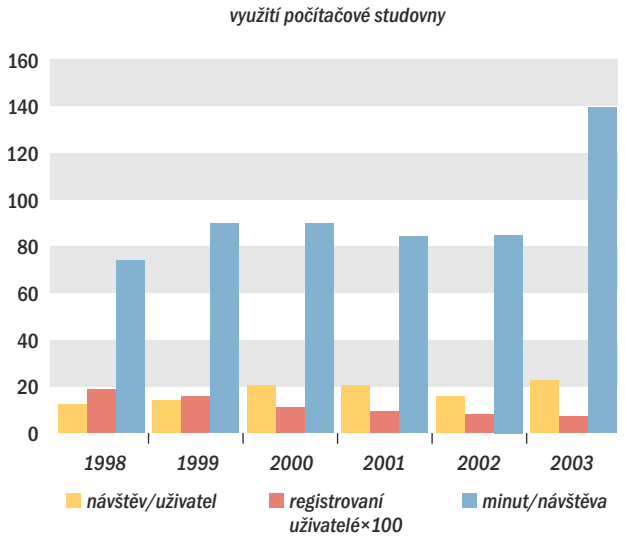

Referenční středisko

Středisko poskytuje konzultační, rešeršní a referenční služby. Pracovníci referenčního střediska pomáhají uživatelům orientovat se v dostupných informačních zdrojích. Proto mj. na webovských stránkách STK umísťují a aktualizují odkazy na zdroje sekundárních a primárních informací dostupných na internetu a v předplacených bázích dat na CD-ROM online dostupných v lokální síti STK.

Rešerše a referenční dotazy jsou vyřizovány s využitím předplacených online dostupných bází dat, vybraných bází dat na CD-ROM, bází dat LAN STK, ostatních informačních zdrojů ve fondu knihovny a informačních zdrojů volně dostupných na internetu. Většinou si však uživatelé vytvářejí rešerše sami ve všeobecné a počítačové studovně nebo s asistencí odborného pracovníka v referenčním středisku. Referenční dotazy jsou vyřizovány ústně nebo písemně podle přání uživatele.

Středisko nabízí prezenční a absenční výpůjčky z příručního fondu své studovny, který zahrnuje kompletní Sbírku zákonů od roku 1918, sbírku norem ČSN a část fondu firemní literatury (firemní adresáře, výběrově katalogy firem a výrobků, ročenky, firemní dokumenty na CD-ROM a také informačně méně hodnotné firemní informační zdroje, které jsou ve středisku uchovávány po dobu dvou měsíců jako novinková služba a poté jsou dány uživatelům k rozebrání). Kompletní odběr českých norem převyšuje úložnou kapacitu referenčního střediska, a proto byla s Českým normalizačním institutem uzavřena nová dohoda o odběru norem v elektronické podobě s možností zhotovování kopií celých norem nebo jejich částí, platná od roku 2004.

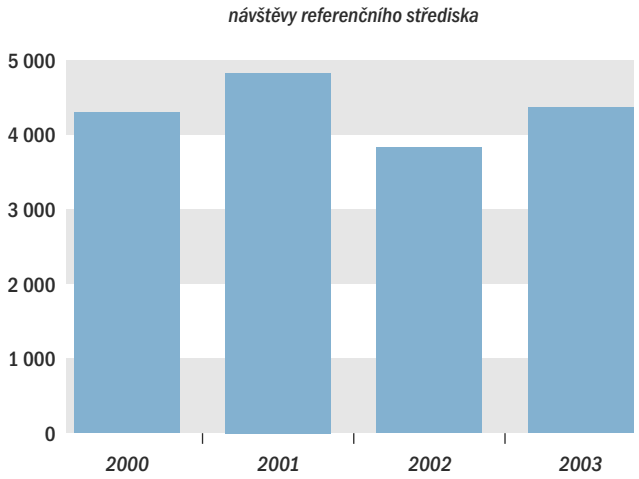

Zhotovení kopií z příručního fondu střediska umožňuje reprografická služba.

Referenční středisko rovněž prezenčně i absenčně zpřístupňuje fond firemní literatury, který není možno nabízet uživatelům prostřednictvím katalogu OPAC. Tento fond není součástí základního fondu STK, je zpracován podle znaků MDT a uložen v krabicích ve skladu v Klementinu. Fond se od roku 1999 nedoplňuje a s desetiletou retrospektivou se starší dokumenty vyřazují.

V roce 2003 navštívilo referenční středisko 4 386 uživatelů. Bylo vyřízeno 11 písemných rešerší, 37 písemných referenčních dotazů a poskytnuto 144 rozsáhlejších konzultací. Prezenčně bylo vypůjčeno 7 190 norem, 3 069 zákonů a 33 225 dokumentů firemní literatury. Uživatelé stále více upřednostňují studium právní literatury v elektronické podobě, databáze ASPI (Automatizovaný systém právních informací) patří k nejvíce využívaným elektronickým zdrojům na CD-ROM.

Reprografické služby

Kopírování z dokumentů z fondu STK je možné ve všech studovnách STK, na samoobslužném kopírovacím stroji v hale služeb a v reprografické laboratoři, kde lze objednat i barevné kopie.

Pokud si uživatel dokument vyhledá sám, jsou požadavky na kopie vyřizovány na počkání nebo do druhého dne – vyhledává-li dokument pracovnice knihovny nebo je-li objednávka většího rozsahu. Písemné požadavky zaslané do knihovny klasickou nebo elektronickou poštou jsou expedovány z knihovny do jednoho týdne.

Objednávky na kopie i jejich vyřízení lze dodat osobně, faxem, poštou nebo prostřednictvím uživatelského konta Virtuální polytechnické knihovny podle možností a přání uživatele. Možnost získání reprografické i elektronické kopie prostřednictvím VPK je uživateli výrazně preferována a již převažuje nad dodávkou kopií klasickou cestou.

Dodávání dokumentů uživatelům elektronickou cestou prostřednictvím VPK zvýšilo komfort reprografických služeb. Kooperační systém VPK soustřeďuje v souborném časopiseckém katalogu fondy 45 českých knihoven, z nichž třicet poskytuje služby, a to nejen z časopiseckých fondů, ale i z dalších fondů mimo souborný katalog VPK. Nejvíce požadavků je však vyřizováno z fondu STK, která zároveň plní funkci servisního centra systému. Z 11 144 požadavků došlých do VPK bylo z fondu STK vyřízeno 9 097, 2 493 požadavků bylo vyřízeno v dalších knihovnách systému.

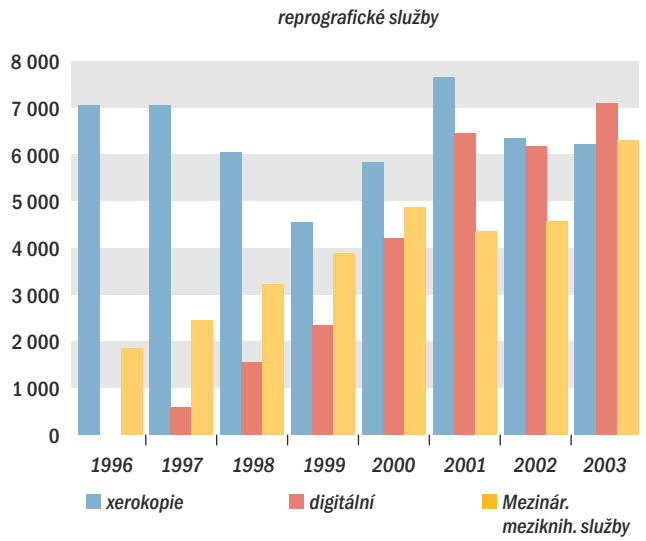

Mezinárodní meziknihovní služby

Nárůst požadavků na zprostředkování výpůjčky nebo kopie dokumentů ze zahraničních knihoven a institucí prostřednictvím mezinárodní meziknihovní služby, podpořený zpřístupněním online databází v českých knihovnách, se projevil především v zájmu o nejnovější informace publikované v odborných vědeckých zahraničních časopisech.

Požadavky oproti roku 2002 narostly o více než 137 %. Z celkového objemu 6 293 vyřízených požadavků byla čtvrtina požadavků vyřízena výpůjčkou, 15 % požadavků klasickou kopií a 60 % elektronickou kopií. Posun ve vyřizování požadavků elektronickou cestou lze tedy zaznamenat i v celosvětovém měřítku.

Nejvyužívanějším partnerem jsou německé knihovny, které bohužel během roku 2003 upravily z autorskoprávních důvodů služby poskytované zahraničním knihovnám. Systém JASON oznámil ukončení své služby pro zahraniční uživatele v prvním čtvrtletí roku 2003, systém SUBITO omezil služby pouze na poskytování kopií článků z časopisů.

Převaha elektronické formy vyřizování požadavků vedla v STK k převedení veškeré evidence došlých a vyřízených požadavků do systému VPK, většina uživatelů mezinárodních meziknihovních služeb si tudíž založila uživatelská konta.

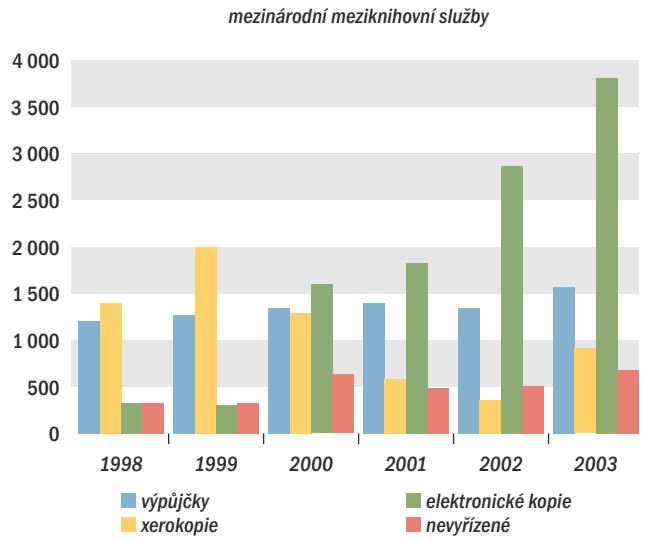

V roce 2003 začala prostřednictvím VPK poskytovat mezinárodní meziknihovní služby i Knihovna akademie věd ČR a Národní lékařská knihovna.

Přístup k předplaceným bázím elektronických časopisů a sekundárních zdrojů

Program LI „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“ rozšířil nabídku řady zahraničních online databází primárních i sekundárních zdrojů s fulltextovým vyhledáváním.

Tyto databáze mohou uživatelé využívat samostatně nebo s pomocí pracovníků STK ve všech studovnách. Výsledky hledání si mohou ukládat na diskety nebo kompaktní disky, pořizovat si tiskové výstupy, z některých databází si mohou zasílat výsledky hledání na své e-mailové adresy.

Knihovna zpřístupňuje uživatelům online databáze a databáze na CD-ROM, jejichž seznam je uveden v kapitole Přehled elektronických informačních zdrojů.

Někteří poskytovatelé databází souhlasili se vzdáleným přístupem uživatelů registrovaných v STK do vybraných databází prostřednictvím technologie Ultra*Access. Tito uživatelé mohou s databázemi pracovat ze svých domácích počítačů.

Databáze na CD ROM nabízí knihovna v síti STK nebo v referenčním středisku (v síťové nebo lokální verzi).

VIRTUÁLNÍ POLYTECHNICKÁ KNIHOVNA

Rozvoj Virtuální polytechnické knihovny byl v letech 2000–2003 podporován z prostředků programu LI „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“ v rámci projektu LI200028 (viz též kap. Výzkumné úkoly, granty).

Souborný katalog VPK

Do Souborného katalogu VPK (dále SK VPK) se v roce 2003 zapojily další knihovny. Celkový počet zúčastněných knihoven je nyní 45, z toho 30 knihoven poskytuje služby typu elektronického dodávání dokumentů (EDD).

Souborný katalog má svého centrálního správce, který průběžně dbá na aktuálnost bibliografických záznamů a pomáhá zúčastněným knihovnám při koordinaci nákupu časopisů.

Od června roku 2002 mají knihovny v rámci SK VPK k dispozici zlepšený nástroj pro koordinaci nákupu časopisů do svých fondů. Po označení pravděpodobnosti nákupu titulů na příští rok všemi zúčastněnými knihovnami umožní správce SK VPK zobrazení všech těchto informací. Jednotliví pověření pracovníci tak sami vidí, které tituly a s jakou pravděpodobností pořídí v následujícím roce pouze jejich instituce a kde je naopak překryv v odběrech. Rozhoduje-li se knihovna na základě tohoto zjištění titul neobjednat, je povinna se s ostatními dohodnout (za pomoci správce SK VPK) na odběrech tak, aby nakonec titul v SK VPK zcela nechyběl. Správce SK VPK má také právo upravovat záznamy nejen STK, ale po předchozí dohodě i zúčastněných knihoven, které se na něho obracejí ve všech sporných případech, ať už se jedná o úpravy bibliografického záznamu nebo o výše zmíněné koordinační snahy. V roce 2003 však bylo sporných případů minimální množství – zásah správce SK VPK si vyžádalo pouze šest knihoven.

V SK VPK byla zprovozněna možnost dálkové editace odběrů časopisů před rokem 1992 a nově bylo zavedeno věcné třídění časopisů podle vybraných 65 hesel PSH. Pokud existují online verze časopisů

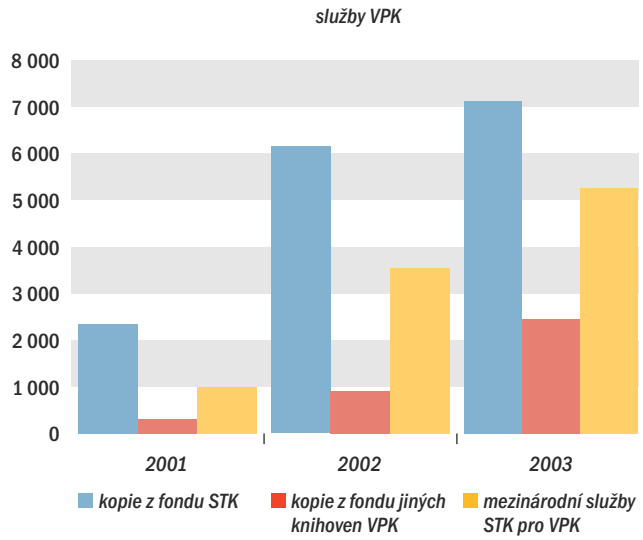

vpk

zaznamenaných v SK VPK, nabízejí se přímé odkazy do Katalogu STM (tj. terciární databáze Portálu STM). Z SK VPK je dále přímý odkaz (link) na jednotlivý časopis do katalogu časopisů STK, na server SFX a do katalogu zahraničních periodik KZP v Národní knihovně ČR.

Stav SK VPK – (45 zúčastněných knihoven, 30 knihoven poskytujících služby v rámci systému)

Sigla	Knihovna	Počet titulů
ABA007	Knihovna AV ČR	3 074
ABA008	Národní lékařská knihovna	2 459
ABA013	STK	3 643
ABA025	Národní knihovna ČR, centrální depozitář	1
ABB046	Ústav pro hydrodynamiku AV ČR	105
ABD009	Ústřední knihovna MMF UK	209
ABD010	Knihovna MMF UK, fyzikální	105
ABD012	Přírodovědecká fakulta UK, chemie	84
ABD013	Přírodovědecká fakulta UK, středisko věd. informací	61
ABD015	ČVUT, Elektrotechnická fakulta	278
ABD016	ČVUT, Strojní fakulta	232
ABD017	ČVUT, Stavební fakulta	227
ABD018	ČVUT, Fakulta jaderného a fyzikálního inženýrství	116
ABD025	VŠCHT	375
ABD043	Přírodovědecká fakulta UK, antropologie	2
ABD044	Přírodovědecká fakulta UK, botanika	8
ABD045	Přírodovědecká fakulta UK, fyziologie rostlin	15
ABD046	Přírodovědecká fakulta UK, zoologie	12
ABD063	Přírodovědecká fakulta UK, geografie	71
ABD066	ČVUT, Dopravní fakulta	107
ABD101	ČVUT, Kloknerův ústav	84
ABD143	VIC ČVUT	0
ABD157	Přírodovědecká fakulta UK, kat. živ. prostředí	82
ABD159	ČVUT, Masarykův ústav vyšších studií	29
BOA001	Moravská zemská knihovna	246
BOD004	Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta	112
BOD009	VUT v Brně, Ústřední knihovna	345
BOD026	VUT v Brně, Fakulta strojní	261
BOD115	VUT v Brně, Fakulta stavební	207
BOD116	VUT v Brně, Areálová knih.	55
CBD002	Zemědělská fakulta JU ČB	36
CHD001	ZČU Cheb, fakulta ekonomie	6
HKA101	Sklářský ústav Hradec Králové	70
LID001	TU Liberec	141
OSA001	Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě	66
OSD001	Ostravská univerzita	194
OSD002	Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava	311
PAC501	VÚOS Pardubice	302

PAD001	Univerzita Pardubice	474
PNA001	SVK Plzeňského kraje	11
PNB001	Ústav termodynamiky AV ČR, Plzeň	6
PND003	ZČU Plzeň	165
ULD001	Pedagogická fakulta UJEP, Ústí nad Labem	260
UOC001	VÚB, Ústí nad Orlicí	12
ZLD002	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	102
Celkem		**14 761**

Takto označené knihovny prozatím neposkytují služby VPK.

Služba typu document delivery

Informace o systému VPK (tj. souborný katalog a popis služeb spolu s nabídkou příslušných dokumentů a formulářů) jsou volně přístupné na *http://www.vpk.cz*, služby může využít pouze majitel uživatelského konta, vázaný smlouvou s STK jako servisním centrem VPK.

Služby poskytované majitelům uživatelských kont jsou objednávány www formulářem z uživatelského konta a hrazeny z finanční hotovosti na tomto kontě složené.

VPK v současné době poskytuje tyto **služby**:

- kopie dodávané elektronickou cestou z titulu nalezeného v souborném katalogu VPK;
- kopie dodávané elektronickou cestou z fondů spolupracujících knihoven, které nejsou součástí souborného katalogu VPK;
- reprografické kopie dle požadavku uživatele;
- kopie „current contents“ – kopie obsahu každého nově došlého čísla žádaného periodika (poskytuje zatím pouze STK);
- výpůjčky a kopie ze zahraničí (není-li ve fondech jednotlivých účastnických knihoven VPK požadovaný dokument, může uživatel VPK požádat o jeho zapůjčení nebo zaslání kopie prostřednictvím mezinárodních meziknihovních služeb STK, KNAV ČR a NLK Praha. Tyto služby se řídí podmínkami a předpisy pro mezinárodní meziknihovní služby, absence dokumentu na území ČR je ověřována i mimo souborný katalog VPK. Systém objednávek služeb VPK byl rozšířen o možnost zadání požadavku na zahraniční meziknihovní výpůjční službu a o systém evidence těchto požadavků jako pomocným nástrojem pro knihovníky.

Služby poskytované prostřednictvím uživatelského konta VPK zaznamenaly výrazný nárůst požadavků na kopie dokumentů z fondu STK (srov. kapitolu Reprografické služby).

Počet majitelů uživatelských kont vzrostl na 298.

Rozšíření služeb VPK o fondy velkých knihoven a začlenění služeb VPK do Portálu STM si vyžádalo věcné zatřídění titulů v SK VPK, které by mělo usnadnit orientaci v oborové nabídce titulů. Od konce roku 2003 je možné pro každý záznam o titulu použít až tři vybraná hesla Polytematického strukturovaného hesláře (PSH) nebo Medical Subject Headings (MeSH) ze souboru 65 vybraných hesel (obdobně jako u elektronických zdrojů v Katalogu STM).

PORTÁL STM

V rámci projektu LI01018 byl zprovozněn Portál STM na URL *www.portalstm.cz*.

Je rozčleněn na sekce:

- české zdroje,
- licencované zdroje dostupné v ČR,
- profesionální zdroje,
- volně dostupné zahraniční zdroje.

Sekce České zdroje obsahuje odkazy na portály výzkumu a vývoje, výzkumné ústavy, tematickou databázi českých portálů, databázi českých elektronických časopisů (část databáze ISSN) a přehledy českých odborných knihoven. V další sekci jsou odkazy na databáze licencovaných online zdrojů dostupných v ČR (Katalog STM, Elektronické informační zdroje na vysokých školách v ČR, databáze Infozdroje Albertina Icome Praha, Knihovna elektronických časopisů Řezno, Portál elektronických časopisů UK). V další sekci jsou uvedeny odkazy na profesionální zdroje (placené informační databáze podle oborů, šedá literatura, patenty, normy) a poslední sekcí je databáze tematicky setříděných volně dostupných zahraničních zdrojů.

Katalog STM byl vytvořen v STK během řešení projektu LI01018. Obsahuje všechny licence na elektronické zdroje zakoupené v rámci programu MŠMT LI „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“ a některé další databáze z oblasti STM (Science, Technology, Medicine), včetně seznamu jednotlivých elektronických časopisů zpřístupněných na základě těchto licencí. Celkem 227 licencí zpřístupňuje 26 700 elektronických zdrojů. Katalog STM využívá technologie JSP a databáze Oracle.

Katalog je přístupný na *http://newalex.stk.cz:7777/tbjsp1/zdrojefrm.jsp*.

U následujících databází Portálu STM mají operátoři možnost vkládání, opravu a mazání údajů přímo na webové stránce:

- databáze výzkumných ústavů
  http://newalex.stk.cz:7777/pls/portal30/el_cas.stm.vu;
- databáze českých portálů
  http://newalex.stk.cz:7777/pls/portal30/el_cas.stm.portaly(‘CEC’);
- databáze volně dostupných zdrojů – přírodních věd
  http://newalex.stk.cz:7777/pls/portal30/el_cas.stm.portaly(‘PRV’);
- databáze volně dostupných zdrojů – technika
  http://newalex.stk.cz:7777/pls/portal30/el_cas.stm.portaly(‘TEC’);

portál stm

- databáze volně dostupných zdrojů z lékařství *http://newalex.stk.cz:7777/pls/portal30/el_cas.stm.portaly_seznam(-1,'LEK')*.

Na *http://newalex.stk.cz:7777/pls/portal30/el_cas.stm.issn* je databáze českých elektronických časopisů čerpající z dat Českého národního střediska ISSN, které data spravuje samo s pomocí vlastního softwaru.

PhDr. Jan Bayer, CSc.
VEDOUCÍ ODBORU KOOPERACE A KOORDINACE

SPOLUPRÁCE S KNIHOVNAMI, ORGANIZACEMI A SYSTÉMY

STK pokračuje v dlouhodobých kooperačních aktivitách. Mezi takové průběžné činnosti patří především mezinárodní spolupráce v rámci ISSN, v Evropské asociaci pro šedou literaturu EAGLE, jejím systému informací o šedé literatuře SIGLE a v Kooperačním systému šedé literatury KSŠL, na národní úrovni pak např. zpracování kooperační analytické bibliografie ANL a aktivity v oblasti indexace dokumentů.

Agendy ISSN se v nejbližším období dotkne technologická inovace, kterou systém v roce 2003 zahájil. Zdá se však, že systém se bude muset hlouběji zamyslet i nad zásadnějšími otázkami svého fungování – otázka registrace zejména online pokračujících zdrojů nebyla vyřešena ke spokojenosti všech zainteresovaných skupin. I druhý systém, v němž se STK angažuje, stojí stále před důležitým rozhodnutím. Asociace EAGLE čelí v současnosti personálním problémům, které do jisté míry podvazují její schopnost rozhodnutí přijímat. Odchod klíčového člena asociace dokresluje současnou nedobrou situaci.

Vedle výše uvedených mezinárodních a národních angažmá je STK i nadále členem mezinárodních asociací IATUL (Mezinárodní asociace knihoven technických univerzit) a ASLIB (Asociace pro řízení informací), kde hlavním přínosem je přístup k informacím o vývoji ve světě a v příbuzných institucích, v neposlední řadě i citelně levnější nákup publikací ASLIB.

Mezinárodní spolupráce

ISSN

Mezinárodní systém ISSN je systém otevřený všem zemím, které splní podmínky zakotvené v jeho statutu. V roce 2003 do systému přispívalo 75 národních středisek, jedno regionální středisko pro jihovýchodní Asii a Mezinárodní středisko ISSN. Výsledky práce jednotlivých národních středisek se odrážejí v rostoucím počtu záznamů v ISSN Online Registru. V prosinci r. 2003 tato databáze obsahovala celkem 1 108 769 záznamů o pokračujících zdrojích identifikovatelných podle přiděleného kódu ISSN. Počet registrovaných online zdrojů stoupl z loňských 17 400 na 20 083 záznamů.

Přestože se systému nevyhnuly ani obtíže, se kterými bude třeba se vyrovnat, provázela mezinárodní systém ISSN v roce 2003 řada úspěchů, změn a rozhodnutí. Zmíníme alespoň ty nejdůležitější:

- Práce na revizi Manuálu ISSN zahájené v roce 1999 byly v roce 2003 završeny vydáním příručky ISSN Manual, Cataloguing Part. Manuál obsahuje pravidla ISSN harmonizovaná s katalogizačními standardy ISBD a AACR2.
- Zároveň s manuálem byl vydán List of Title Word Abbreviations. Obsahuje téměř 54 000 slov z názvů pokračujících zdrojů v 70 jazycích a jejich zkratek podle normy ISO 4.
- V návaznosti na změny v pravidlech ISSN byly učiněny první kroky k revizi normy ISO 3297. Na podzim 2003 byla utvořena pracovní skupina ISO/TC/SC 9/WG 5 složená ze zástupců národních středisek ISSN, vydavatelské sféry a dalších subjektů, jejímž úkolem je tuto revizi připravit. Členem WG 5 je i zástupce Českého národního střediska ISSN (ČNS ISSN).
- S revizí normy ISO 3297 souvisí i další rozhodnutí, které bude muset systém v dohledné době učinit: zejména s příchodem elektronických (a především online) pokračujících zdrojů byla znovu otevřena otázka, zda těmto „variantám“ tištěných zdrojů přidělovat separátní ISSN, či nikoliv. Zatímco vydavatelé preferují spíše jedno ISSN pro všechny „manifestace“ pokračujícího zdroje, distributoři a knihovníci se kloní k současné praxi přidělování separátních ISSN pro každou „manifestaci“ zdroje. Vyřešení tohoto problému bude mít vliv na budoucnost ISSN jako registračního nástroje.
- Mezinárodní centrum ISSN (MC ISSN) ukončilo přípravy k výměně svého výpočetního systému. Nový výpočetní systém bude od 2. čtvrtletí 2005 podporovat pouze formáty MARC 21 a UNIMARC. Současně skončila podpora programového produktu OSIRIS, který je používán národními středisky ISSN k ukládání a exportu záznamů ve formátu ISSN MARC. To v praxi znamená, že všechna národní střediska budou muset přejít do roku 2005 na nový formát. Střediska, která využívají produkt OSIRIS, pak mají rok 2004 na to, aby si zajistila náhradní nástroj k ukládání a exportu záznamů ISSN v nových formátech. Z dostupných variant řešení se ČNS ISSN rozhodlo pro implementaci upraveného modulu KP-win.

ČNS ISSN v roce 2003 odeslalo do mezinárodního systému celkem 2 154 záznamů o pokračujících zdrojích vycházejících na území České republiky, z toho 392 nových a 1 761 změnových záznamů. Počet online pokračujících zdrojů s přiděleným číslem ISSN stoupl o 113 titulů. Středisko registruje 32 titulů na CD-ROM.

K 31. 12. 2003 Česká národní databáze ISSN (*http://www.issn.cz/issn.htm*) obsahovala celkem 6 989 záznamů, z toho 477 záznamů o online pokračujících zdrojích.

ČNS ISSN úzce spolupracuje s českými vydavateli a distributory seriálové produkce a dalšími uživateli ISSN z domácích či zahraničních knihoven. Pracovníci střediska každoročně odpovídají na stovky telefonických, e-mailových či písemných dotazů týkajících se ISSN, jeho převodu do čárového kódu EAN, podmínek přidělování atd. Podle statistiky středisko odeslalo 476 dopisů, 858 e-mailů, zodpovědělo 98 dotazů na ISSN Online Register a 1 146 dotazů na národní databázi ISSN.

V roce 2003 STK zahájila provoz Portálu STM. Součástí nabídky portálu je soubor elektronických online časopisů generovaný z České národní databáze ISSN. Tituly jsou seřazeny podle vybraných znaků MDT do 33 oborů.

spolupráce s knihovnami, organizacemi a systémy

Vedoucí ČNS ISSN se zúčastnil pravidelného zasedání ředitelů národních středisek ISSN, které se konalo počátkem října v Madridu. Podobně jako v letech minulých byla práce ČNS ISSN hodnocena z pohledu MC ISSN v Paříži příznivě.

EAGLE/SIGLE/KSŠL

Jedním z předpokladů efektivní účasti v systému EAGLE/SIGLE je, kromě plnění závazků, které převzala Knihovna AV ČR, i fungování Kooperačního systémů šedé literatury (KSŠL). Ačkoliv vývoj roku 2002 signalizoval lepšící se spolupráci, v následujícím roce se na ni podařilo navázat jen částečně. Pracně získané kontakty a navázanou spolupráci s vysokými školami se ne vždy daří udržovat. Kooperace je většinou vázána na konkrétní osoby, jejichž odchod znamená často přerušení spolupráce. U dalších spolupracujících vysokých škol byla spolupráce dočasně pozastavena z důvodu jejich naléhavějších priorit či změny vnitřních předpisů školy, které neumožňují disertaci zpřístupnit, a tudíž ani zveřejnit údaje o ní v databázi SIGLE. Kontakty je třeba neustále pracně oživovat, usilovat o navazování nových nebo hledat jiné přístupy k datům (např. webovské stránky).

Zpracování disertací z fondu STK probíhalo v roce 2003 s určitými výkyvy. Změnil se rovněž postup zpracování, jak bylo popsáno v kapitole Akvizice a zpracování knih.

Počet záznamů odeslaných do EAGLE/SIGLE se ustálil. Loňský vzestup byl způsoben kumulativním zpracováním záznamů z ČVUT za čtyřleté období. V roce 2003 bylo do databáze SIGLE zasláno v sedmi dávkách 898 záznamů o disertacích, z toho 521 z fondu STK, zbytek představují externě dodané záznamy – především z ČVUT. Počet producentů, jejichž šedá literatura byla v roce 2003 zpracována, se mírně zvýšil na současných 17.

V průběhu roku 2003 byla obnovena spolupráce s Knihovnou Akademie věd ČR. Jejímu vyčleněnému pracovníkovi byla poskytnuta řada konzultací, zpracovat resp. exportovat data o šedé literatuře z produkce AV ČR do SIGLE se Knihovně AV ČR v roce 2003 stále nepodařilo.

I v roce 2003 tedy pouze STK zajišťovala českou účast v EAGLE. Jednání Technického výboru (TC EAGLE) v květnu 2003 v Karlsruhe proběhlo současně s jednáním Generálního shromáždění (GA EAGLE). Činnost EAGLE byla poznamenána absencí jejího předsedy A. Smithe (British Library), který těsně před květnovým jednáním oznámil svoji rezignaci. Činnost EAGLE řídí v současnosti „výkonný orgán“ – FIZ Karlsruhe. Jednání TC se vzhledem k absenci většiny delegátů omezilo na řešení drobných problémů při ukládání apod. Předseda TC van Lopik navíc oznámil svůj úmysl na konci roku 2003 rovněž rezignovat.

Rezignace předsedy EAGLE je odrazem změny priorit British Library, která se současně rozhodla koncem roku 2003 asociaci opustit. Nedojde-li k dohodě o přebírání záznamů britské šedé literatury, klesne roční přírůstek databáze SIGLE téměř o polovinu. Utrpí tím nejen hodnota a komerční potenciál databáze samé, ale renomé EAGLE jako celku. Toto rozhodnutí může mít závažné a dalekosáhlé důsledky. Výše uvedené skutečnosti způsobily, že klíčová rozhodnutí o budoucnosti EAGLE/SIGLE dosud nepadla. Na druhé straně projevily zájem o členství v asociaci další dvě země.

Zasedání obou výkonných orgánů EAGLE dominovaly personální otázky. Náhlý a téměř současný odchod osob ze dvou vedoucích postů, navíc v období, kdy je nutno přijmout zásadní rozhodnutí o budoucí strategii a vývoji asociace, měl jednoznačně negativní dopad. Ve spojení s dlouhodobou absencí některých členů asociace na jednáních orgánů EAGLE se akceschopnost resp. schopnost asociace rozhodovat jeví momentálně jako velmi omezená. Lze doufat, že navrhované personální změny pomohou tento neblahý stav změnit.

Na druhé straně probíhalo naplňování báze dat SIGLE relativně uspokojivým způsobem. Vzrostl počet členských zemí, které začaly svoje záznamy dodávat. Rovněž kvalita záznamů je dobrá. V roce 2003 bylo do databáze SIGLE vloženo přes 48 tisíc nových záznamů, které však potvrdily pozvolný, ale vytrvalý klesající trend. Finanční situace asociace je stabilizovaná.

Národní spolupráce

Analytická bibliografie ANL

Státní technická knihovna je dlouholetým přispěvatelem do kooperačního systému článkové bibliografie Národní knihovny ČR. Pracovníci oddělení bibliografických systémů v roce 2003 excerpovali 46 časopisů z odborných technických a polytematických oborů a do systému ANL odeslali 4 040 bibliografických záznamů. Databáze článkové bibliografie STK obsahovala k 31. 12. 2003 celkem 27 122 záznamů článků z vybraných časopisů fondu STK. Smlouva s Národní knihovnou ČR o poskytování záznamů do báze ANL byla uzavřena na další období 2004–2008.

Kooperace v bibliografické a rešeršní činnosti

Pravidelná setkání vedoucích pracovníků spolupracujících knihoven v oblasti bibliografické a rešeršní činnosti se konala v roce 2003 dvakrát. V červnu se své hostitelské funkce ujala Slovenská lesnícka a drevárska knižnica pri Technickej univerzite vo Zvolene, konec roku patřil tradičně setkání ve Státní technické knihovně. Příležitost setkat se v užším kruhu a pohovořit o úspěších i problémech v informační práci, seznamovat se s projekty a jejich řešením, mít možnost porovnat situaci v našich knihovnách s knihovnami na Slovensku a v neposlední řadě přispět k propagaci služeb své knihovny řadí setkání bibliografů vědeckých, technických a specializovaných knihoven k úspěšným akcím Státní technické knihovny.

PSH (Polytematický strukturovaný heslář)

STK pokračovala v koordinaci a aktualizaci Polytematického strukturovaného hesláře (PSH). Stěžejním úkolem byla revize a aktualizace dalších čtrnácti řad PSH – zdravotnictví, zemědělství, právo, biologie, ekonomické vědy, architektura, stavebnictví, strojírenství, vojenství, astronomie, sport, pedagogika, věda, výzkum a zbytek dopravy. Ve spolupráci s externími spolupracovníky byla eliminována již neužívaná a zastaralá hesla, navrhli jsme nová hesla v oborech běžně používaná (i vazby mezi nimi), prověřili správnost uváděných anglických ekvivalentů a navrhli další změny. Počet zrevidovaných řad tak dosáhl 28.

Výše uvedené zrevidované řady PSH budou sloužit jak základ pro chystanou verzi 2.0 PSH. Podle návrhu externích odborníků se připravuje restrukturalizace dalších vybraných řad (např. obecnosti).

Návrhy na nová hesla a odkazy od katalogizátorů i dalších uživatelů i mimo STK byly rovněž průběžně shromažďovány.

Dne 25. listopadu 2003 se uskutečnilo zasedání Rady pro koordinaci PSH, na kterém byly předneseny a schváleny zprávy o dosavadní činnosti a nastíněny úkoly pro nejbližší léta. PSH jako jeden ze selekčních jazyků je používán v řadě knihoven v ČR, v řadě jiných zatím není akceptován. Zdá se, že nic nebrání jeho rozvoji např. vedle souboru věcných autorit, který vytváří Národní knihovna ČR, přičemž oba selekční jazyky se vzájemně doplňují. Byly podniknuty kroky k navázání úzké spolupráce s NK ČR, v příštím roce by měla být vytvořena metodika pro porovnání věcných autorit NK ČR a PSH. Výsledky by měly být zpřístupněny knihovnické veřejnosti. Vybraná hesla PSH jsou používána rovněž v Portálu STM.

Část kapacity byla věnována odstraňování dílčích nedostatků modulu správy a údržby PSH v systému KP-win. Modul byl během roku testován a většinu nedostatků se podařilo odstranit.

PSH byl propagován především v elektronické konferenci KNIHOVNA a při konzultacích a občasných prezentacích. Heslář byl smluvně předán pěti knihovnám – dvěma ústavům AV ČR v Praze, Univerzitní knihovně Západočeské univerzity v Plzni, Univerzitě Palackého v Olomouci a Severočeské vědecké knihovně v Ústí nad Labem. Byla zahájena jednání o předání hesláře dalším dvěma institucím.

EUNIS-CZ

STK je členem zájmového sdružení právnických osob EUNIS-CZ, které provozují nebo vyvíjejí univerzitní informační systémy. Cílem EUNIS-CZ je podpora zavádění, rozvoje, řízení a využívání univerzitních informačních systémů prostřednictvím výměny znalostí a zkušeností odborníků na informační systémy, prosazování společných stanovisek, spolupráce s dodavateli informační techniky a informačních technologií a styku s partnerskými zahraničními organizacemi. Eunis-CZ je kolektivním členem Evropské organizace pro univerzitní systémy EUNIS (European University Information Systems).

EUNIS-CZ uspořádal v roce 2003 několik seminářů. STK se zúčastnila semináře o portálových řešeních na vysokých školách a výroční konference EUNIS-CZ. Zkušenosti EUNIS využila STK při ohodnocení a výběru nových programů pro hospodářské, účetní a personální agendy.

Členství STK v EUNIS podporuje informovanost STK o stavu informačních systémů na vysokých školách a o potřebách vysokých škol v oblasti knihovnictví. Bližší informace o EUNIS-CZ a zpráva o činnosti jsou na adrese *www.eunis.cz*.

Ing. Bohdan Šmilauer
VEDOUCÍ ODDĚLENÍ INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE

Rozvoji informačních technologií věnuje STK tradičně velkou pozornost. Stejně jako v minulých letech, i v r. 2003 byly rozhodující kapacity soustředěny na řešení dvou projektů programu LI „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“. V následujícím textu jsou tudíž popisovány pouze činnosti a výsledky mimo uvedené projekty, o nichž se lze více dočíst v kap. Výzkumné úkoly, granty.

Nový výpůjční systém a nový mechanismus synchronizace mezi katalogizačním systémem, výpůjčním systémem a OPAC

Do provozu byl uveden nový výpůjční systém založený na databázi DataFlex v prostředí Unix, který – na rozdíl od dřívějšího systému založeného na sdílené databázi v Novell a lokální aplikaci v prostředí MS DOS – využívá na straně klienta web browser. Tím došlo ke zjednodušení systému synchronizace objednávek z OPAC do výpůjčního systému a zjednodušení synchronizace obsahu katalogizačního systému KP-win (databáze Novell) s webovským online katalogem (OPAC databáze DataFlex na Unix).

Nová úprava vyhledávání v databázích na webovských stránkách STK

V roce 2003 jsme přepracovali část stránek, které jsou přístupné jak z internetových stránek STK (*www.stk.cz*), tak z Portálu STM (*www.portalstm.cz*).

Na webu STK to jsou:

- databáze elektronických časopisů z oblasti techniky (*http://newalex.stk.cz:7777/pls/portal30/el_cas.el_casopisy.zacatek?cDruhAplikace=casopisy*);
- informační tabulka knihkupců (*http://newalex.stk.cz:7777/pls/portal30/el_cas.knihkupci.ukaz_seznam*);
- databáze firemních CD ROM (*http://newalex.stk.cz:7777/pls/portal30/el_cas.cdr.zacatek*);
- seznam vybraných firemních časopisů (čerpá data z databáze elektronických časopisů – *http://newalex.stk.cz:7777/pls/portal30/el_cas.el_casopisy.firemni_casopisy*).

SFX server STK

V loňském roce byla instalována a zprovozněna verze 2.0 serveru SFX, *http://sfx.stk.cz/stm_test http://sfx.stk.cz/stm*, pracuje se na propojení jednotné nabídky s Ústavem výpočetní techniky Univerzity Karlovy pomocí API.

Ekonomické agendy v STK

Byl zakoupen a zprovozněn nový systém pro personalistiku a mzdy Elanor Global a nový účetní systém iFIS firmy BBM, s. r. o., Písek. Tyto systémy nahradily dříve roztříštěné agendy personalistiky (DataFlex), výpočty mezd zadávané zakázkově do PVT Brno, evidenci majetku, skladů a účetnictví (DataFlex).

Podrobnosti o technologickém a programovém řešení výzkumných úkolů viz kap. Výzkumné úkoly a granty, zejména projekty LI 200028 a LI01018.

Ing. Jiří Vild
VEDOUCÍ ODDĚLENÍ ŘÍZENÍ A PROVOZU POČÍTAČOVÝCH SÍTÍ

TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Hlavním úkolem oddělení řízení provozu a počítačových sítí STK v roce 2003 byla kompletní rekonstrukce aktivních prvků sítě. Cílem této operace bylo zejména zvětšení průchodnosti páteřního rozvodu na 1 Gbps a rozvodů satelitních na 100 kbps. Instalací vybavení od výrobce 3Com jak v centrálním switchi, tak ve switchích pobočných se podařilo dosáhnout toho, že celý síťový provoz se stal homogenním a nikde již nevznikají problematická místa, která by působila zpomalování přenosů. Nové uspořádání se rovněž projevilo ve spojení s internetem, kde je možno dosáhnout plné teoretické kapacity našeho kanálu, tj. 10 Gbps.

Z programového vybavení byl inovován systém Ultra*Access, který umožňuje pohodlný přístup na stránky plných textů smluvních vydavatelství i vzdáleným uživatelům.

Ve spolupráci s referátem public relations jsme instalovali nové internetové rozhraní pro studovny STK.

Na nově zřízeném serveru s operačním systémem Linux RadHat ES 2.1 byly zprovozněny aplikace Proxy server a zejména server SFX pro nové služby STK.

Ve studovnách STK byl instalací zapisovacích mechanik na CDR média zlepšen servis uživatelům.

PROJEKT NÁRODNÍ TECHNICKÉ KNIHOVNY

Úkol z hlediska budoucnosti STK a rozvoje jejích služeb nejvýznamnější, tj. příprava výstavby Národní technické knihovny podle harmonogramu schváleného usnesením vlády ČR č. 699/2000, doznal v r. 2003 po dlouhé době významnějšího pokroku v podobě rozhodnutí vedení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR využít pro financování tohoto úkolu strategického partnera s tím, že přípravné fáze budou financovány ze státního rozpočtu. Pro jednání porady vedení MŠMT připravila STK řadu materiálů, které sloužily jako podklad pro uvedené rozhodnutí. Spoluúčast strategického partnera formou PPP (Public Private Partnership) vyžaduje však dořešení potřebných právních předpokladů v souladu s usnesením vlády č. 7 ze 7. ledna 2004, kterým vláda vyslovila souhlas s politikou partnerství veřejného a soukromého sektoru jako se standardním nástrojem při zajišťování veřejných služeb a veřejné infrastruktury.

Přesto je příprava výstavby NTK ve značném skluzu oproti harmonogramu schválenému vládou v r. 2000. Dalším nedořešeným problémem je postavení a hospodářská forma STK, která je jako příspěvková organizace v nerovnoprávném vztahu vůči veřejným vysokým školám, které jsou budoucími partnery Národní technické knihovny. Tento fakt komplikuje rovněž přijetí zásadních koncepčních rozhodnutí, např. projektu vytváření fondu NTK a zajištění organizačních a kapacitních podmínek pro jeho plnění.

PhDr. Zdenka Kloučková
VEDOUCÍ REFERÁTU VZDĚLÁVÁNÍ

ŠKOLICÍ STŘEDISKO

Školicí středisko STK se dočkalo kodifikace svých aktivit ve sféře mimoškolního vzdělávání změnou zřizovací listiny Státní technické knihovny ze dne 1. července 2003, podle níž je „školicím pracovištěm pro další odborné vzdělávání knihovníků, informačních pracovníků a uživatelů a účastní se národních a mezinárodních vzdělávacích programů“.

Aktivity školicího střediska byly podpořeny dotacemi z dvou programů ministerstva kultury „Veřejné informační služby knihoven“, podprogram 2 Mimoškolní vzdělávání knihovníků (VISK2) a „Knihovna 21. století“, o nichž se podrobněji píše v kapitole Výzkumné úkoly, granty.

Školicí středisko se plně zapojilo do práce v sekci vzdělávání Sdružení knihovníků a informačních pracovníků (SKIP) jako nástupnické organizace Výukového centra pro další vzdělávání knihovníků v ČR (Training Centre for Continuing Educations for Librarians in the Czech Republic) podporovaného Open Society Institute (OSI). Ačkoliv podpora projektu ze strany OSI skončila již v únoru 2002, teprve v dubnu 2003 se podařilo po odkladu způsobeném loňskými záplavami uskutečnit setkání členů Training Centre Initiative z různých zemí Evropy a USA v Praze. Organizační i obsahové zabezpečení setkání leželo zcela na bedrech členek sekce vzdělávání SKIP Mgr. Zlaty Houškové z Národní knihovny ČR a PhDr. Zdenky Kloučkové ze Státní technické knihovny, která byla navíc oficiálním zodpovědným koordinátorem setkání. Akce se výrazně promítla do života školicího střediska STK. Setkání – April Meeting – za účasti celkem 28 zástupců výukových center z celkem deseti zemí v rámci iniciativy Open Society Institut Information Program Training Centre Network se uskutečnilo ve dnech 5.–9. dubna 2003 v Praze, z toho po dva dny bylo hostitelem školicí středisko STK.

Téma setkání „Úloha (role) knihovny v občanské společnosti“ bylo sledováno ze tří úhlů pohledu, z hlediska státní správy, spolupráce s médii a z hlediska možností grantového zajištění. Přednášky s následnými diskusemi byly účelně doplněny exkurzemi do knihoven „knihovního trojúhelníku“ (STK, Městská knihovna a Národní knihovna ČR). Diskuse včetně dotazů „na tělo“ měla pevně ve svých rukou dáma neobyčejně agilní – Marianna Tax Choldin (University of Illinois at Urbana-Champaign, USA). Je i její zásluhou, že se setkání mohli zúčastnit zástupci Bulharska, Gruzie, Maďarska, Litvy, Ruska, Slovenska, Slovinska, USA, Velké Británie a České republiky. Ohlasy na setkání byly velice příjemné a příznivé.

školicí středisko

Práce v sekci vzdělávání SKIP se soustřeďuje mimo jiné i na oblast metodiky dalšího vzdělávání manažerů knihoven a specialistů pro oblast vzdělávání v knihovnách. Školicí středisko STK za podpory dotace z programu Ministerstva kultury ČR „Knihovna 21. století“ (podíl na grantu SKIP) zajistilo lektorsky kvalitně obsazený dvoudenní seminář „Tvorba programu vzdělávání v instituci – vzdělávací projekty a jejich náležitosti“, který se konal v říjnu ve školicím středisku STK. Seminář obsahově i formálně navázal na akce z předchozích dvou let – „Personální management v knihovnách – rozvoj lidských zdrojů“, „Vzdělávání a rozvoj pracovníků, jeho systém a trendy“ (2001) resp. „Analýza potřeb vzdělávání v instituci se zaměřením na knihovny“ (2002) a těší se trvalému zájmu pracovníků knihoven, o čemž svědčila účast zástupců sedmnácti knihoven a informačních pracovišť.

Během roku 2003 výrazně ubylo vzdělávacích akcí organizovaných výhradně pro pracovníky STK, řada z nich však měla přístup k akcím pořádaným pro širokou odbornou veřejnost a také jej využila. Kurzy základní počítačové gramotnosti se již nekonaly, pracovníci knihovny mají stále otevřené kurzy v počítačové škole Online2000 Centrum, a potřebné znalosti si tak mohou oživit přímo ze svého pracovního počítače.

Značný zájem pracovníků knihovny se soustředil na výuku anglického jazyka, oproti školnímu roku 2002/2003 byl v září 2003 pro školní rok 2003/2004 navíc otevřen kurz pro začátečníky a kurz konverzace s rodilým mluvčím pro úroveň pokročilých. Účastníky jsou mimo zaměstnanců STK i pracovníci dalších institucí.

Čtyřiceti ryze vzdělávacích akcí – z celkového počtu 68 akcí – se v průběhu roku 2003 zúčastnilo 523 zájemců. Školicím střediskem STK však během roku prošlo celkem 2 154 lidí, kteří se pravidelně zúčastňovali i dalších 28 akcí – exkurzí, jednání komisí, oponentních řízení, porad apod.

Prezentace školicího střediska v české i anglické verzi byla vystavena na webových stránkách STK, kde jsou avizovány také vzdělávací akce pro veřejnost včetně programů a možnosti přihlášek.

Mgr. Lenka Kocánová
VEDOUCÍ REFERÁTU PUBLIC RELATIONS

VZTAHY K VEŘEJNOSTI

Začlenění webmastera a zodpovědnosti za webové stránky STK do referátu public relations v roce 2002 přineslo loni své výsledky – referát je nyní schopen nejen rutinně vykonávat své pravidelné činnosti, ale i komplexně zajišťovat menší i rozsáhlejší akce zaměřené na odbornou knihovnickou i nejširší veřejnost. Rok 2003 byl oproti předchozím letům bohatší zejména o akce pro veřejnost odbornou.

V červnu proběhl v Holenském dvoře u Kardašovy Řečice seminář CASLIN 2003 s tématem Zvládání krizí a jejich následků, jejž organizovala Státní technická knihovna společně s Národní knihovnou ČR. Po roce „povodňovém“ bylo zvoleno téma nejvýš aktuální, a tak se seminář setkal s ohlasem nejen mezi účastníky, ale následně i v odborném tisku. V závěru roku připravil referát public relations sborník příspěvků. Samozřejmostí byla i tvorba a aktualizace webových stránek semináře (*http://www.stk.cz/CASLIN03/index.htm*).

Referát public relations se rovněž podílel na organizaci Training Centres Network Meeting, o němž se podrobněji zmiňuje kapitola Školicí středisko, mj. opět i tvorbou webových stránek (*http://www.stk.cz/tcn/tcn.htm*).

Koncem června 2003 proběhlo v Malém sále Městské knihovny „Učené hádání“ – debatovalo se o knihovnické profesi a jejích perspektivách, o systému vzdělávání budoucích knihovníků apod. Na přání několika zájemců, kteří se debaty nemohli zúčastnit, jsme přepsali zvukový záznam z celé debaty a umístili jej na *http://www.stk.cz/ucene_hadani.html*.

Tradičně jsme největší porci akcí nabídli široké veřejnosti v Březnu – měsíci internetu. Novinkou pro uživatele byla soutěž na *www.stk.cz*, která testovala znalosti elektronických zdrojů a knihovny. Ze správných odpovědí jsme pak vylosovali jednu, jejíž autor získal půlroční volný vstup do počítačové studovny STK, CD-ROM STK 2003, který jsme pokřtili počátkem března, a další ceny. Vedle soutěže se velmi osvědčily také „dobré hodiny“ – s několikahodinovým předstihem jsme na webu STK zveřejňovali hodinu, kdy je možné získat průkaz uživatele STK na půl roku zdarma. Podařilo se nám takto nejen získat nové uživatele, ale i značně zvýšit návštěvnost našich stránek. Znalostní soutěž i „dobré hodiny“ bychom tedy rádi zopakovali i v dalších letech.

V roce 2002 byly dokončeny nové webové stránky stk.cz. Počátkem roku 2003 přibyla i anglická verze a další vylepšení, jako např. jednoduché vyhledávání. Březnová soutěž o nejlepší webové stránky knihoven – Biblioweb – byla tentokrát otevřena i odborným knihovnám, a tak mohla i STK nechat posoudit

odborníky, zdali se nám práce povedla. Webové stránky stk.cz v soutěži zvítězily.

V říjnovém týdnu knihoven jsme nabídli všem, kdo nebyli našimi uživateli, průkaz na půl roku zdarma. Tato nabídka se opakuje každý rok – a každý rok jsou vyšší počty těch, kteří nabídky využijí; podobně roste i počet zájemců o exkurze a školení pro veřejnost. Státní technická knihovna se zapojila také do Velkého říjnového společného čtení, a to nejen tvorbou letáku a plakátu, ale i účastí zaměstnanců STK na čtení v Městské knihovně. Rozvíjení spolupráce s jinými knihovnami považujeme za velmi důležité i do budoucna.

Exkurze zaměřené na středoškolskou, odbornou i širokou veřejnost již plně zajišťuje referát public relations. V roce 2003 prošlo exkurzí v STK 203 zájemců, zejména středoškoláků, pro něž jsme připravili exkurzi s pracovními listy a závěrečnou návštěvou školicího střediska s možností praktického vyhledávání v katalozích a v online databázích časopisů. Počet návštěvníků jedné exkurze je kapacitou školicího střediska limitován na maximálně dvacet účastníků, ale efekt je díky samostatné práci u počítače mnohem vyšší. Účastníci po exkurzi písemně odpovídají na otázku „Co byste změnili ve Státní technické knihovně?“ – a dlužno dodat, že valná většina knihovnu chválí; občas se najdou i zajímavé náměty na možná zlepšení služeb STK.

Četné aktivity knihovny v roce 2003 se dočkaly i patřičného ohlasu v médiích, proto bychom takto rádi postupovali i v budoucnu. Vedle toho bude pro referát public relations hlavním úkolem roku 2004 informační kampaň o Portálu STM (*http://www.portalstm.cz*) a dokončení propagačních brožur STK.

VÝZKUMNÉ ÚKOLY A GRANTY

Výzkumný záměr MSM 000010001 „Zajištění informačních zdrojů a služeb z oblasti techniky a příbuzných věd pro výzkum a vývoj“

Řešení výzkumného záměru MSM 000010001 v roce 2003 se podobně jako v roce předcházejícím soustředilo na nákup vybraných, z hlediska výzkumu a vývoje důležitých titulů zahraničních časopisů z oblasti techniky a aplikovaných přírodních věd do fondu STK. Současně pokračovalo poskytování návazných služeb. S dodatečným navýšením dosáhla institucionální dotace 30 224 tis. Kč. Z nich bylo vynaloženo přes 27,5 mil. Kč na předplatné zahraničních časopisů pro výzkum a vývoj. Z institucionální dotace bylo na rok 2003 předplaceno celkem 787 titulů nejžádanějších zahraničních časopisů. Počet titulů, jejichž předplatné bylo financováno z dotace, tak oproti roku 2002 mírně vzrostl zejména díky příznivému kursu deviz, přesto svědčí vynaložená částka o dalším zvýšení cen zahraničního předplatného. Ostatní tituly zahraničních časopisů, jejichž využití v STK není omezeno pouze na výzkum a vývoj, financovala STK z vlastního rozpočtu. Z dotace je v současnosti hrazeno předplatné cca 43 % všech titulů časopisů STK, její objem reprezentuje 86 % nákladů na předplatné časopisů STK. Dotace výzkumného záměru je tedy i nadále rozhodujícím a současně stabilizujícím zdrojem financování klíčových (stále nákladnějších) zahraničních periodik pro fond STK.

Služby výzkumu a vývoji poskytované STK zaznamenaly v roce 2003 nárůst o téměř 9 % díky zvýšenému zájmu o elektronicky doručované kopie – jejich podíl meziročně vzrostl o téměř 30 %. Mírný nárůst je možno konstatovat i ve službách poskytovaných v návaznosti na získané primární dokumenty. Podíl počtu požadavků sféry výzkumu a vývoje na vnitrostátní meziknihovní služby (zahrnující klasické reprografické služby, elektronicky doručované kopie a meziknihovní výpůjční služby) na celkových službách tohoto typu poskytovaných STK oproti roku 2002 velmi mírně vzrostl z 32,4 % na 33,8 %, v absolutních číslech to činilo přes 1 115 požadavků. To svědčí především o neustále rostoucím využívání moderních elektronických služeb DDS (či DOD) – počet požadavků na klasické reprografické služby vzrostl pouze minimálně a za poslední tři roky si udržuje prakticky stejnou

úroveň. Přímý přístup do plnotextových bází dat, převážně účelově dotovaných z prostředků programu LI – Informační zdroje pro výzkum a vývoj, stačil zřejmě uspokojit většinu požadavků ze sféry výzkumu a vývoje. Zdá se však, že uživatelé STK, kteří tuto možnost neměli, museli volit jiné způsoby zajištění potřebných zdrojů. O tom svědčí výrazný nárůst požadavků na mezinárodní meziknihovní výpůjční služby, které potvrdily trend započatý v roce 2002. V roce 2003 se počet požadavků na tyto služby zvýšil celkem o výrazných 37 %, podíl požadavků ze sféry výzkumu a vývoje však přitom meziročně poklesl – ze 73 % v roce 2002 na 43 % v roce následujícím, v absolutních číslech to znamenalo pokles o téměř 700 požadavků.

Koncem roku 2002 rozhodla vláda ČR o možnosti prodloužení výzkumných záměrů končících v roce 2003 o jeden rok. S ohledem na klíčovou roli výzkumného záměru se STK rozhodla této možnosti v roce 2003 využít a podala žádost o prodloužení řešení výzkumného záměru.

Rok 2004 však bude posledním rokem, kdy bude možno dotovat nákup periodik určených pro výzkum a vývoj institucionální podporou. Nová právní úprava podpory výzkumu a vývoje z veřejných prostředků neumožní od r. 2005 institucionální dotace záměrů z oblasti informační infrastruktury.

Program LI „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“ (program Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR)

Projekt LI200028 – Multifunkční centrum Virtuální polytechnické knihovny jako zdroj informací pro oblast technických a aplikovaných přírodních věd

Řešitelka: *Mgr. Štěpánka Žižková*

Nositel: *Státní technická knihovna*

Řešení tohoto projektu podaného do výběrového řízení v listopadu 1999 bylo rozvrženo na léta 2000–2003. V prosinci roku 2003 proběhla závěrečná oponentura, v jejímž rámci oponentní rada konstatovala naplnění cílů projektu a ohodnotila výsledky jako vynikající. Zvláště potěšující bylo konstatování oponentů, že se systém VPK stal vzorovým řešením pro skupiny řešitelů, kteří budou projektovat centra se zdroji informací a služeb pro jiné oblasti, než jsou technické a aplikované přírodní vědy. Veškeré zprávy o řešení projektu včetně oponentních posudků jsou na *http://www.vpk.cz/dokumenty.htm*.

V roce 2003 jsme se v souladu se zadávacím projektem věnovali především zajištění provozu souborného katalogu, zajištění pokračování služeb VPK, sledování možností zlepšení použitých softwarových nástrojů a pokračování multilicencí elektronických informačních zdrojů sjednaných v rámci projektu.

Službám VPK a Souhrnnému katalogu VPK jsou věnovány samostatné kapitoly této výroční zprávy. Hlavní změny v softwarových nástrojích, tj. rozšíření odkazů ze SK VPK, rozšíření retrospektivy odběrů titulů časopisů v souborném katalogu před r. 1992, rozšíření objednávek na mezinárodní meziknihovní služby (MMS) a návrh na věcnou klasifikaci jsou popsány v kapitole Virtuální polytechnická knihovna.

Rozšíření SK VPK o elektronické zdroje obsažené v Katalogu STM a generace OpenURL s lokací časopisů a vývoj modulárního EDD se řešilo v projektu LI01018 a je popsáno v části věnované projektu „Informační zdroje pro STM a nástroje pro jejich zpřístupňování (Portál STM)“.

Velmi důležitou součástí projektu bylo i v roce 2003 pokračování v rutinním využívání přístupu k elektronickým verzím plných textů periodik vydavatelství Elsevier Science (služba ScienceDirect), Springer (služba SpringerLINK) a American Chemical Society.

Elsevier Science (ES)/ScienceDirect (SD)

Mimo celkem bezproblémový provoz této služby se v roce 2003 STK podařilo dojednat a z úspor z dotace vzniklých během řešení projektů LI200028 a LI01018 i zaplatit přístup do deseti tematických souborů Science Direct Backfiles. Licenční smlouva k těmto archivům byla podepsána a přístup aktivován v listopadu 2003. Dovoluje poskytování služeb ze všech titulů obsažených v zakoupených backfiles elektronickou cestou prostřednictvím VPK.

Využívání služby SD bylo v roce 2003 na velmi vysoké úrovni. Statistické údaje za rok 2003 vykazují další nárůst zájmu. V tomto období bylo navštíveno 998 337 stránek, provedeno 92 751 hledání a staženo 231 116 článků (tj. průměrně 19 259 měsíčně). Statistické údaje za stejné období roku 2002 vykazují 752 165 navštívených stránek, 85 653 hledání a 110 689 stažených článků. Počet stažených článků tedy vzrostl proti roku 2002 o více než 108 %.

Základní informace o konsorciu SD jsou uvedeny na webovských stránkách STK na adrese *http://www.stk.cz/info_elsevier.html*.

Springer/SpringerLINK

Přístup do elektronických verzí plných textů nakladatelství Springer prostřednictvím dojednané celostátní multilicence probíhal v roce 2003 také bezproblémově. Počet účastníků konsorcia postupně rostl až na současných 88 knihoven, vysokých škol a vědeckých a výzkumných ústavů (v roce 2003 se do konsorcia přihlásilo dalších pět účastníků).

Koncem června 2003 byla zpřístupněna nová podoba webovských stránek SpringerLink, menší potíže s přístupem byly řešeny okamžitě.

V roce 2003 stáhli členové konsorcia celkem 71 795 článků z celkem 466 titulů nabízených v současnosti touto službou. V roce 2002 bylo staženo přibližně 59 500 článků. Ze srovnání těchto čísel vychází meziroční nárůst využití služby SpringerLink o více než 20 %.

Informace o konsorciu Spriger/SpringerLINK jsou k dispozici na www stránkách STK *http://www.stk.cz/konsorcium_springer.html*.

American Chemical Society (ACS)

V roce 2002 došlo k rozšíření počtu členů konsorcia ACS na současných osm. Z dostupných statistik vyplynulo, že v roce 2002 a 2003 bylo prohlédnuto/staženo celkem 224 977 plných textů článků z produkce ACS, z toho 49 281 článků pocházelo z ACS Archives. Ze 30 titulů elektronických časopisů ACS Web Edition tedy bylo prohlédnuto/staženo 175 696 plných textů článků. Navíc bylo prohlédnuto

6 041 dalších stránek resp. abstraktů článků (jejich poměr statistiky ACS nespecifikují). Vzhledem k úzkému tematickému záběru služby, malému počtu zpřístupněných titulů ACS a výši licenčního poplatku lze hodnotit využití této služby za sledované období jako velmi efektivní.

Projekt LI01018 „Informační zdroje pro STM a nástroje pro jejich zpřístupňování („Portál STM“)

Řešitel: *Ing. Martin Svoboda*
Nositel: *Státní technická knihovna*
Spolunositelé: *Technická univerzita v Liberci, Moravská zemská knihovna, Vědecká knihovna v Olomouci, Masarykova univerzita v Brně, Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, Západočeská univerzita v Plzni, Univerzita Pardubice, Národní lékařská knihovna, Vysoké učení technické v Brně*
Projekt byl řešen v r. 2001–2003. Závěrečná zpráva je k dispozici na webovské stránce STK *http://www.stk.cz/li01018/opon2003.htm*.

V rámci projektu LI01018

- byl vytvořen a implementován navigační portál pro oblast STM jako nástroj pro vyhledávání odborných informací z oblasti STM;
- byla sebrána data o zpřístupňovaných elektronických primárních nebo sekundárních databázích a elektronických informačních zdrojích a naplněn Katalog STM;
- bylo vytvořeno uživatelské rozhraní umožňující interaktivní vyhledávání v kombinaci různých parametrů;
- byl rozšířen kooperační systém Virtuální polytechnické knihovny (VPK) o nabídku časopisů ze systému MEDVIK Národní lékařské knihovny a systému Knihovny Akademie věd ČR;
- byl implementován protokol Z39.50 a bylo realizováno napojení ostatních knihoven u většiny spolunositelů projektu LI01018 (mimo VŠCHT);
- byl navržen český profil Z39.50 jako důležitého nástroje efektivního paralelního přístupu ke zdrojům;
- bylo realizováno vzájemné propojení Portálu STM a JIB (Jednotné informační brány) Národní knihovny ČR s využitím licence MetaLib v NK ČR i pro Portál STM;
- byly sjednány a nakoupeny licence IDEAL Open Consortium vydavatelství Academic Press (nyní součást Elsevier/ScienceDirect) a Enhanced Access License vydavatelství Wiley na přístup ke zdrojům pro členy příslušných konsorcií.

Design a struktura Portálu STM

Na struktuře Portálu STM pod vedením ředitele STK a řešitele projektu Ing. Martina Svobody spolupracovali pracovníci referenčního střediska, oddělení informačních technologií, referátu public relations STK s konzultantem PhDr. Richardem Papíkem, ředitelem Ústavu informačních studií a knihovnictví Univerzity Karlovy a pracovníky Národní lékařské knihovny. Práce na designu portálu byly dokončeny v červnu 2003, v srpnu byl portál zpřístupněn knihovníkům. V září 2003 byl Portál STM prezentován na konferenci Knihovny současnosti v Seči a od listopadu je zpřístupněn široké veřejnosti.

Katalog STM (terciární databáze)

Pracovní název „terciární databáze“ byl pro prezentaci Portálu STM nahrazen srozumitelnějším názvem „Katalog STM“. Katalog STM obsahuje údaje dodané nositeli projektů v období listopad 2001 – srpen 2002, doplněné údaji uváděnými na jejich webových stránkách. Aktuální obsah databáze je závislý na změnách v odběrech jednotlivých titulů či v důsledku změn v zajištění přístupu do jednotlivých databází. Aktualizace dat je a bude nadále zajišťována:

- doplňováním licencí průběžně pomocí web-formuláře pro správce Katalogu STM (*http://www.portalstm.cz/Dotaznik/Dotaznik.html*);
- opravným webovým formulářem na stránkách Portálu STM (například *http://newalex.stk.cz:7777/tbjsp1/opravzdroj.jsp?p_id=32884*);
- pololetní aktualizací (seznamy časopisů z databází) – jarní aktualizace duben/květen 2003, poslední aktualizace v roce 2003 proběhla v listopadu.

Do Katalogu STM byly zařazeny nejen elektronické informační zdroje z oblasti STM, ale i **všechny zdroje získané z prostředků programu LI**, včetně zdrojů tištěných, které se podařilo získat (60 z 62 projektů, tj. 96,8 %). Katalog obsahuje 224 licencí a téměř 37 tisíc elektronických informačních zdrojů.

Spolupráce s projektem JIB

Do JIB byly jako zdroje začleněny databáze českých ISSN a šedé literatury pomocí protokolu Z39.50. Pomocí tohoto protokolu byl dále zpřístupněn i Katalog STM pro zdroje a licence pro obecného klienta Z39.50, viz např. *http://daimon.uk.vslib.cz/zClient/librarySelect.jsp*.

Propojení s VPK

Do Katalogu STM byla vložena i data ze SK VPK, která místo nosiče „online“ mají nosič „DDS“ (Dokument Delivery System). Tím se zájemci nabízejí současně i zdroje, které je možno dodat elektronicky prostřednictvím VPK. Naopak do souborného katalogu VPK byly vloženy zdroje, nabízející online alternativu k tištěným zdrojům, takže uživateli VPK se může urychlit online přístup k plnému textu. Obě databáze (SK VPK a Katalog STM) na sebe vzájemně odkazují pomocí OpenURL.

Modulární DDS

Byl navržen, naprogramován a v testovacím provozu odladěn objednávkový systém pro digitalizaci dokumentů, kompatibilní s VPK, tzv. Modulární DDS, což je přenositelná a rozšiřitelná funkční analogie systému VPK. Systém je obecně přenositelný na platformy Linux, Windows a databáze SQL. Systém rovněž umožňuje evidenci objednávek mezinárodních meziknihovních služeb.

Server SFX

Pro zlepšení správy a rozšíření možností byl server SFX převeden z instance serveru v Ústavu výpočetní techniky Univerzity Karlovy do STK jako samostatný server. Do budoucna se předpokládá sdílení knowledge databáze se serverem v ÚVT UK pomocí API SFX.

Implementace protokolu Z39.50
Během řešení projektu byl implementován protokol Z39.50 v téměř všech knihovnách spolunositelů projektu (s výjimkou VŠCHT). Byl navržen Profil Z39.50-CZ.

Licence Wiley
Po počátečních potížích s dojednáním licenční smlouvy, kterou bylo možno uzavřít až koncem roku 2001, vykazovalo využití služby Wiley InterScience trvale stoupající tendenci. Komunikace s pověřenými osobami Wiley byla někdy složitá, v některých případech bylo nutno dodatečně ujasňovat interpretace licenční smlouvy. Licence Wiley přitom patřila k těm relativně levnějším – licenční poplatek hrazený z dotace pokrýval v podstatě pouze křížový přístup do titulů odebíraných členy konsorcia. Ukázalo se, že malé konsorcium Wiley je nepochybně životaschopným a žádaným doplňkem „velkých“ konsorcií typu SD nebo SpringerLink.

- Rok 2001 – 3 310 stažených článků (údaje za září–prosinec 2001), průměrně 827,5/měsíc.
- Rok 2002 – 25 532 stažených článků, průměrně 2 127,6/měsíc.
- Rok 2003 – 27 448 stažených článků (údaje za leden–říjen 2003), průměrně 2 744,8/měsíc.

Licence AP (nyní Elsevier / ScienceDirect)
Vývoj této služby byl poněkud komplikovaný. Samotná licenční smlouva garantovala členům konsorcia přístup do všech časopiseckých titulů z produkce Academic Press. Původní služba IDEAL fungovala relativně bezproblémově, poskytované statistické údaje však byly velmi omezené. Sloučení AP se SD, které řešitel neměl nejmenší možnost ovlivnit, se projevilo jako ne zcela organizačně a technicky zvládnuté. Přístup do titulů AP „v režii“ SD sice fungoval i nadále (s počátečními organizačními potížemi na straně SD), chyběly však hodnověrné statistiky využívání. Přes tyto obtíže však konsorciální přístup fungoval po celý rok 2003. Kvalitní tituly z produkce AP byly na serveru SD průběžně aktualizovány, takže uživatelé svůj přístup neztratili. Sjednocená nabídka titulů AP a SD také částečně vyrovnala rozdíly mezi oběma konsorcii.

Projekt LI 200041 Velkoplošná multilicence na přístup do databáze Web of Science

Řešitelka: *PhDr. Ivana Kadlecová, ředitelka Knihovny AV ČR*
Nositel: *Knihovna Akademie věd ČR*
STK byla jedním z 27 ***spolunositelů*** *projektu,* ***spoluřešitelkou*** *za STK byla Mgr. Mária Kolářová.*
Databáze zajišťuje přístup k citační databázi prací ze světových zdrojů z oblasti výzkumu a vývoje. Zahrnuje přístup do tří databází – Science Citation Index Expanded, kde je zpracováváno 5 600 titulů periodik, Social Sciences Citation Index, kde je zpracováváno 1 700 titulů, a Arts & Humanities Citation Index, která zpracovává 1 140 titulů s retrospektivou od roku 1980.

Uživatelé mohou samostatně využívat tuto databázi ve všech studovnách v STK nebo za pomoci rešeršéra v referenčním středisku, případně si zhotovení rešerše za úhradu objednat poštou nebo elektronicky.

Databáze byla zpřístupněna do poloviny roku 2003 na českém zrcadle na Univerzitě Karlově, od druhé poloviny roku je zpřístupněna online z Institute of

Scientific Information of Philadelphia jako databáze Web of Knowledge (WOK), propojená s databází JCR. Připojení na ISI vyřešilo problémy s aktualizací a aplikací nových verzí, počet přístupů byl upraven na 60 současných přístupů. Přístup do plných textů WOK nebyl součástí projektu, uživatelé vyhledávají plné texty v jiných databázích, např. Elsevier/ScienceDirect.

JCR Web (Journal Citation Reports on the Web) je souhrnná polytematická databáze zpřístupňující údaje, které vyhodnocují odborné vědecké časopisy pomocí indexu – Impact faktoru. Uživatelům byla databáze přístupná za stejných podmínek jako Web of Science, od pololetí 2003 má sjednocený i přístup ve Web of Knowledge. Databáze JCR je využívána především pracovníky knihovny.

VISK – „Veřejné informační služby knihoven“ (Program Ministerstva kultury ČR)

VISK 2 – PODPROGRAM 2 „Mimoškolní vzdělávání pracovníků knihoven“

Projekt „Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2003“

Řešitelka: *PhDr. Zdenka Kloučková*

Nositel: *Státní technická knihovna*

Projekt navazuje na několikaleté zkušenosti a nabídl zájemcům z řad široké odborné veřejnosti aktuální témata v modulech „Elektronické služby knihoven teoreticky a prakticky“, „Elektronické služby prakticky“ a „Digitální knihovna“. Projekt byl úspěšně realizován celkem v devíti akcích, z toho dvou dvoudenních, za účasti 166 pracovníků ze 60 knihoven a informačních pracovišť. Z celkem osmnácti lektorů, kteří se na realizaci podíleli, bylo jedenáct pracovníků Státní technické knihovny. Dotace 40 tis. Kč byla použita v souladu s podmínkami podprogramu výhradně na lektorské honoráře, všechny ostatní náklady nesla Státní technická knihovna. Školení se konala bez vložného účastníků. Ohlasy účastníků byly opět velice příznivé, a to jak k výběru témat a úrovni lektorů, tak i k organizačnímu zabezpečení.

Knihovna 21. století (Program Ministerstva kultury ČR)

Projekt: Publikace „Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2003“

Řešitelka: *Linda Machalová, DiS.*

Nositel: *Státní technická knihovna*

Publikace „Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2003“ byla koncipována a zpracována jako studijní a pracovní materiál zahrnující většinu témat, která jsou součástí stejnojmenného vzdělávacího cyklu pořádaného Státní

technickou knihovnou v roce 2004. Navazuje na dva předcházející sborníky z let 1999 a 2000, které byly vydány též s podporou Ministerstva kultury v rámci programu „Knihovna 21. století." Publikace je určena zejména účastníkům školení, jimž bude poskytnuta jako studijní materiál zdarma a současně bude zaslána jako povinný výtisk knihovnám dle zákona č. 46/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Sborník obsahuje tyto příspěvky:

- Služby knihoven v síťovém prostředí (Martin Svoboda);
- Služby knihoven v elektronickém prostředí a autorské právo (Martin Svoboda);
- Licence a konsorcia (Jan Bayer);
- Knihovna v digitálním světě: budování knihovních fondů (Štěpánka Žižková);
- Popis dokumentů a přístup k nim – nové výzvy (Juha Hakala);
- Technické a technologické otázky budování systému elektronických disertací (Eva Bratková);
- Místo internetových zdrojů v knihovních fondech (Ludmila Celbová, Petr Žabička);
- Elektronické služby v knihovně aneb Deset let s internetem – od OPACu k DDS (Mária Kolářová);
- Oborové informační brány (Bohdana Stoklasová);
- Portál STM (Bohdan Šmilauer, Dana Smetanová);
- Využívání elektronických informačních zdrojů (Dana Smetanová);
- Elektronická MVS a dodávání dokumentů – ILL/DD (Bohdan Šmilauer);
- Úvod do Protokolu Z39.50 (Ivan Bartoš, Bohdan Šmilauer);
- Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2003 – Slovo závěrem (Zdenka Kloučková).

ISBN publikace je 80-86504-09-3, náklad 300 výtisků.

Vzhledem k rozsahu příspěvků a v zájmu jejich čitelnosti zejména tam, kde obsahují grafy, obrazovky a jiné obrázky, byl pro publikaci zvolen formát A4. Tím se zvýšily náklady na tisk publikace, a tak 13 tis. Kč dotace z programu „Knihovna 21. století" bylo doplněno částkou přes 40 tis. Kč z prostředků školicího střediska STK.

Obnova majetku státních kulturních zařízení poškozeného během povodní 2002 (Program Ministerstva kultury ČR)

Podprogram „Mikrofilmování a digitalizace z důvodu prevence"

V rámci smlouvy o spolupráci mezi Státní technickou knihovnou a Národní knihovnou ČR a na základě sdělení MK ČR č. 3464 ze dne 11. 2. 2003 byly reformátovány a uloženy do ochranných obalů dva tituly časopisů z přijatého a realizovaného projektu „Reformátování bohemikálních časopisů z historického fondu STK, I. etapa 2003". Do navazujícího programu VISK – 7 Kramerius byl připraven a v řádném termínu přihlášen projekt „Reformátování bohemikálních časopisů z historického fondu STK, II. etapa 2004".

Podprogram „Retrospektivní konverze katalogů v rámci prevence“

V průběhu roku 2003 bylo zpracováno v rámci projektu cca 166 tisíc záznamů a provedena fyzická inventura těchto dokumentů ve fondu STK. Současně byl zahájen import přepsaných a zkontrolovaných dat do systému KP-win. Tímto krokem byly dokumenty zpřístupněny v OPAC knih STK. Součástí projektu bylo dodání 12,5 tis. záznamů do souborného katalogu CASLIN.

Ing. Marie Vadlejchová
EKONOMICKÝ NÁMĚSTEK

MATERIÁLNÍ, PRACOVNÍ A PROVOZNÍ PODMÍNKY

Hospodaření STK

Státní technická knihovna je přímo řízenou organizací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Sídlí a své služby provozuje v Klementinu, kde má pronajato od Národní knihovny ČR celkem 4 184,62 m^2 nebytového prostoru. Kromě toho má STK depozitní sklady v Praze 4 – Písnici a ve Lhotě u Dolních Břežan.

Přibližně z 97 % je STK financována přímo ze státního rozpočtu a ze 3 % výnosy ze svých služeb a čerpáním ze svých finančních fondů. Závazné ukazatele rozpočtu STK na rok 2003 byly stanoveny v několika postupných úpravách. Konečný rozpis na rok 2003 byl:

Ukazatel		Částka v tisících Kč
příspěvek na provoz celkem		115 366
limit mzdových prostředků		30 032
v tom:	– limit prostředků na platy	29 792
	– limit OON	240
zákonné odvody		10 497
příděl do FKSP		596
ostatní běžné výdaje		74 241
limit počtu zaměstnanců		157,5 osob

Příspěvek na činnost použila Státní technická knihovna plně na zajištění své hlavní činnosti a na plnění úkolů daných jí zřizovací listinou a statutem. Jinou činnost STK neprovozuje.

Výnosy STK (účtová třída 6 celkem) dosáhly v roce 2003 výše 119 021 tisíc Kč. Nejvyšší částkou byl příspěvek MŠMT na provoz. Tržby z prodeje služeb knihovny (rešerše, MMS, kopie, obsahy periodik, členství) za rok 2003 dosáhly výše 2 117 tisíc Kč. Poplatky a platby za opožděné vracení výpůjček a za ztracené publikace činily 283 tisíc Kč. Zúčtování fondů dosáhlo částky 777 tisíc Kč (614 tisíc Kč – čerpání z fondu odměn, 163 tisíc Kč – dary, z toho 153 tisíc Kč dary pro seminář CASLIN).

Přehledné členění oblasti výnosů dává následující tabulka:

materiální, pracovní a provozní podmínky

Položka		Skutečnost v tis. Kč
Příspěvek MŠMT na provoz		115 366
Tržby z prodeje služeb (rešerše, MMS, kopie, obsahy periodik, členství)		2 117
Úroky		170
Kursové zisky		6
Zúčtování fondu v členění:		777
– čerpání fondu odměn	614	
– rezervní fond – dary	163	
Jiné ostatní výnosy v členění:		585
– poplatky a platby za opožděné vracení a ztracené publikace	283	
– účast. poplatky – CASLIN	167	
– ostatní výnosy minulých účetních období	20	
– pronájem, propagace, apod.	115	
Celkem		119 021

Náklady STK (účtová třída 5 celkem) dosáhly výše 116 151 tis. Kč. Největší položkou byla opět položka na knihovní fond. Celkem 34 698 tisíc Kč činily v roce 2003 náklady na knihy, časopisy, mezinárodní výměnu a speciální informační zdroje do fondu. V posledních letech se významnou položkou v nákladech stává nákup licencí pro přístup do databází s plnými texty periodik, tzv. nákup elektronických časopisů, které významně rozšiřují spektrum informačních zdrojů pro uživatele. V roce 2003 dosáhl tento nákup částky 14 304 tisíc Kč (pro srovnání – v roce 2002 činil 9 488 tis. Kč, v roce 2001 6 343 tisíc Kč).

Čerpání mzdových prostředků, tj. prostředků na platy a OON, představuje 30 535 tisíc Kč, sociální a zdravotní pojištění 10 540 tisíc Kč. Nájemné v Klementinu vč. služeb dosáhlo výše cca 6 362 tisíc Kč, odpisy částky 5 595 tisíc Kč. Významnými položkami jsou dále platby za mezinárodní meziknihovní službu (868 tisíc Kč), vazbu kompletních ročníků časopisů (698 tisíc Kč), za telekomunikační služby (1 780 tisíc Kč), opravy a servis výpočetní a reprografické techniky atd. Nákladné jsou i běžné jednoduché provozní služby, jako je úklid (747 tisíc Kč), doprava (394 tisíc Kč) a ostraha (345 tisíc Kč).

náklady v r. 2002

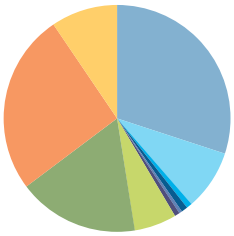

nákup fondu	29,9 %
licence pro přístup k EIZ	12,3 %
meziknihovní služby	0,7 %
internet	0,7 %
knih. materiál	0,0 %
vazba	0,6 %
nájem a s ním spoj. služby	5,5 %
ostatní provoz	14,3 %
mzdy + OON	26,3 %
pojistné, FKSP	9,6 %

Hospodářským výsledkem hlavní činnosti STK za rok 2003 je zisk ve výši 2 870 039,– Kč. Tato částka se snižuje o položku upravující hospodářský výsledek, tj. o úsporu účelových prostředků u projektu LI01018 „Informační zdroje pro STM a nástroje pro jejich zpřístupňování“ ve výši 6 882,– Kč. Upravený hospodářský výsledek je 2 863 157,– Kč.

Přehled čerpání neinvestičních účelových prostředků

Projekty Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR: 23 127 tisíc Kč

Částka určená na projekt „Nákup knihovního fondu, mezinárodní meziknihovní služby, síť PASNET a CESNET“ byla v roce 2003 vyčerpána v plné výši.

Projekty VaV institucionální: 30 224 tisíc Kč

U výzkumného záměru MSM 000010001 –„Zajištění informačních zdrojů a služeb z oblasti techniky a příbuzných věd pro VaV“ byla celá částka v roce 2003 vyčerpána. Plně byl vyčerpán i limit mzdových prostředků.

Projekty VaV účelové: 9 306 tisíc Kč

1. Projekt LI200028 „Multifunkční centrum Virtuální polytechnické knihovny jako zdroj informací a služeb pro oblast technických a aplikovaných přírodních věd“ vyčerpal celou podporu ve výši 4 757 tisíc Kč, včetně limitu mzdových prostředků.
2. U projektu LI01018 „Informační zdroje pro STM a nástroje pro jejich zpřístupňování“ bylo z částky 4 551 tisíc Kč vyčerpáno v roce 2003 celkem 4 544 118,– Kč. Úspora 6 882,– Kč vznikla nedočerpáním mzdových prostředků ve výši 5 024,– Kč a s nimi souvisejících zákonných odvodů a přídělu do FKSP ve výši 1 858,– Kč.

Projekty Ministerstva kultury ČR 53 tisíc Kč

Jedná se převod prostředků z kapitoly MK ČR na dva projekty dvou programů – VISK 2 a Knihovna 21. století. Oba projekty byly v roce 2003 uskutečněny a finanční částky byly čerpány v plné výši, včetně limitu mzdových prostředků.

Úpravy objektu

V roce 2003 byly dále opravovány především prostory pro uživatele služeb Státní technické knihovny v Klementinu (rekonstrukce elektrických rozvodů a podlahy ve studovně referenčního střediska). Dále bylo zkontrolováno a doplněno vybavení jednotlivých kanceláří v Klementinu, provedeny drobné opravy, malování apod. V depozitním skladu v Písnici byla na začátku roku zkolaudována nově vybudovaná kanalizace. V letních měsících byl kompletně opraven služební byt v budově I. V depozitním skladu ve Lhotě u Dolních Břežan byla vybudována kanalizace a vše připraveno na připojení na vodovodní řad. Kolaudace proběhne v roce 2004.

DARY

Knižní dary

- 234 titulů knih a seriálů (115 tuzemských, 119 zahraničních)
- 863 disertačních a habilitačních prací (tuzemských)
- 55 vědeckých prací a sborníků (zahraničních)
- 1 112 titulů firemních informačních zdrojů (284 tuzemských, 828 zahraničních)

Finanční dary

V roce 2003 obdržela Státní technická knihovna 10 000,– Kč od Svazu knihovníků a informačních pracovníků na obnovu po povodních a celkem 152 486,– Kč od českých i zahraničních firem na náklady spojené s konferencí CASLIN 2003 (Belfor Praha 31 233,– Kč; Minerva 31 253,– Kč; Ladislav Kostka 20 000,– Kč; 3M Česko 20 000,– Kč; ŠKODA AUTO 20 000,– Kč; SUWECO CZ 15 000,– Kč; AMPACO ČR 10 000,– Kč; FALCO CZ 5 000,– Kč).

PŘEHLED ELEKTRONICKÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

Pro uživatele i pro služební potřebu byly v STK k dispozici následující báze dat:

Analytical Abstracts – báze dat na CD-ROM 1980–1997 poskytuje informace z oblasti analytické chemie prakticky z celého světa, jak jsou zpracovávány britskou Královskou chemickou společností. Nabízí více než 200 000 podrobných záznamů článků z více než 1 100 titulů časopisů vydávaných ve více než dvaceti jazycích. Obsaženy jsou rovněž knihy, konferenční materiály, technické normy a reporty.

ANL FULL – fulltextové vyhledávání ve vybraných článcích z novin a časopisů zatím s retrospektivou od r. 1997. Báze obsahuje následující skupiny témat: ekonomika, obchod, finance; hospodářství, výroba; humanitní a společenské vědy; matematika a přírodní vědy; lékařství, zdravotnictví, technika; sport a volný čas. Plné texty jsou k dispozici čtenářům Národní knihovny ČR, případně po registraci. Pro externí uživatele jsou běžně k dispozici pouze bibliografické údaje o článcích.

ACS – online přístup do kompletního „package“ plných textů všech 34 elektronických časopisů vydávaných American Chemical Society, zpřístupněných na základě konsorciální multilicence, včetně ACS archivu.

ASPI – báze dat na CD-ROM zpřístupněná na Ultra*Netu pro uživatele STK, prezentuje ucelený systém právních informací v ČR (plné texty právních předpisů aktuálních i historických, judikatury a stanovisek soudů, anotace z právnické a ekonomické literatury).

Compendex – báze dat na CD-ROM zpřístupněná pro uživatele na Ultra*Netu STK, obsahuje komplexní informace o významné technické literatuře ze strojírenství a souvisejících oborů, abstrakta, bibliografická báze.

Computer Select – do r. 2000 báze dat na CD-ROM, zpřístupněná pro uživatele na Ultra*Netu STK pro tři současné přístupy, od r. 2001 online databáze zakoupená STK pouze jako jednouživatelská verze. Nabízí rozsáhlé informace z oblasti výpočetní techniky a informačních technologií, informace o firmách a jejich produktech, plné texty nebo anotace článků z časopisů a publikací zaměřených na výpočetní techniku (HW a SW).

Česká národní bibliografie – zkušební provoz na internetu, volně přístupné.

ČNB – báze dat na CD-ROM zakoupená pro uživatele STK i pro služební účely, zpřístupněná na Ultra*Netu, obsahuje BD české knihy, zahraniční bohemika,

disertace a autoreferáty, spec. dokumenty, jmenné autority, články v českém tisku a periodika v ČR, bibliografická báze.

ČSNI – báze dat na CD-ROM zpřístupněná pro uživatele na Ultra*Netu STK, obsahuje seznam platných norem, bibliografická databáze.

eIFLDirect/EBSCO – online databáze s celonárodní licencí zpřístupňuje uživatelům plné texty cca 5 000 titulů časopisů a 1 300 informačních brožur a příručních publikací především z oblasti humanitních věd a medicíny.

Firemní monitor – báze dat na CD-ROM zpřístupněná pro uživatele na Ultra*Netu. Prezentuje ji osm databází: registr organizací, monitor tisku, monitor inzerce, firemní kontakty, profily emitentů, účetní uzávěrky, monitor burzy, manažeři a vlastníci v ČR i SR.

IEEE Computer Society Digital Library – digitální knihovna nabízí online přístup do dvaceti časopisů společnosti IEEE Computer Society a 1 000 vybraných konferenčních materiálů IEEE. Vyhledávání, prohlížení obsahů časopisů a náhled do většiny abstraktů je zdarma. Plné texty jsou dostupné v knihovnách ČVUT.

INSPEC – báze dat na CD-ROM zpřístupněná pro uživatele STK na jednom PC v referenčním středisku, obsahuje články s abstrakty z oblasti fyziky, elektrotechniky a výpočetní techniky, automatizační a řídicí techniky a informačních technologií, bibliografická databáze.

IoP Electronic Journals – webová služba zpřístupňující v různé retrospektivě obsahy a abstrakty článků z více než 50 časopisů vydávaných IOPP (Institute of Physics Publishing). Plné texty jsou přístupné v desetileté retrospektivě z 33 titulů. Pro většinu článků je též přístupný seznam použité literatury s následnými odkazy na abstrakta citovaných publikací. Zahrnuty jsou obory obecné, aplikované, matematické, medicínské, plazmové, optické, atomové a molekulové fyziky, fyziky pevné fáze a fyziky vysokých energií, počítačové vědy a výuky fyziky. Databáze je do konce ledna 2004 zpřístupněna ve zkušebním provozu.

ISSN Compact – autoritativní bibliografická báze dat obsahující Registr ISSN s více než 800 000 záznamy současně vydávaných i nepokračujících seriálových publikací (především časopisů, novin a ročenek) z celého světa, kterým bylo přiděleno mezinárodní standardní seriálové číslo ISSN (včetně publikací z ČR). Bázi dat lze prohledávat kombinací celkem 24 různých hledisek včetně obsahových. Disk rovněž obsahuje seznam zkratek slov z názvů seriálových publikací LSTWA.

Kluwer Online – databáze zpřístupňuje obsahy, abstrakta a plné texty článků z více než 750 renomovaných časopisů vydávaných vydavatelstvím Kluwer z oborů přírodních věd, technologie, humanitních věd a práva. Každý rok přibývá více než 50 000 nových článků. Časopisy jsou řazeny předmětově i abecedně, zvlášť jsou uvedeny nově zařazené seriály. Články lze vyhledat buď přímo v režimu prohlížení jednotlivých časopisů nebo pomocí výkonného vyhledávače, je možné kombinovat až čtyři pole a hledání lze omezit i časově. U některých časopisů je dostupné propojení na databázi Web of Science.

Knovel – webová služba, která zpřístupňuje kolem 500 faktografických (referenčních, tabelárních, fulltextových) děl z oblasti přírodních a technických věd.

Lecture Notes in Computer Science – přístup k plným textům dokumentů z edice Lecture Notes in Computer Science. Dokumenty jsou též dostupné z databáze LINK Springer i pro registrované vzdálené uživatele STK přes Ultra*Web.

LINK/Springer – online databáze s celostátní licencí nabízí uživatelům přístup k plným textům článků 452 vybraných titulů periodik vydávaných nakladatelstvím Springer.

MDT – mezinárodní desetinné třídění je univerzální mezinárodně srozumitelný selekční jazyk hierarchického typu. MDT slouží k systematickému uspořádání dokumentů nebo dat přítomných na nejrůznějších nosičích (např. Česká národní bibliografie na CD-ROM). Obsahuje výběr z více než 61 000 znaků tohoto tradičního selekčního jazyka spolu s českými a anglickými slovními ekvivalenty.

Oxford Reference Online – kolekce 100 slovníků, referenčních publikací a encyklopedií budovaná Oxford University Press. Databáze umožňuje listovat a vyhledávat informace mnoha oborů v komplexní kolekci nebo ve vybraných dílech.

PCI – online databáze s celostátní licencí nabízí uživatelům bibliografické záznamy článků převážně ze společenskovědních periodik s retrospektivou 1770–1990.

ProQuest – online databáze s celostátní licencí nabízí uživatelům cca 7 000 periodik především z oblasti společenskovědní, cca 50 % článků je zpřístupněno v plných textech.

ScienceDirect/Elsevier Science – online databáze s konsorciální licencí zpřístupňuje uživatelům plné texty článků 427 časopisů z oblasti techniky, přírodních a společenských věd a medicíny z nakladatelství Elsevier.

SIGLE – báze dat na CD-ROM zpřístupněná pro uživatele i služební účely STK na Ultra*Netu STK, obsahuje System For Information On Grey Literature in Europe, informace o „šedé literatuře“ – především výzkumné zprávy a disertace, bibliografická databáze.

TAM-TAM/Anopress – online databáze zakoupená STK pro uživatele – zpřístupňuje v mediální části plné texty článků z českého tisku, záznamy zpravodajských, publicistických a diskusních pořadů rozhlasu a televize, v části vědomostní zpřístupňuje informace referenčního a encyklopedického charakteru, plné texty zákonů a vyhlášek.

Ulrich's Plus – báze dat na CD-ROM zakoupená pro služební účely a zpřístupněná na Ultra*Netu STK, zajišťuje přístup k Bowker's International Serials, informace o aktivních i zaniklých titulech periodik a ročenek z celého světa, bibliografická databáze.

Web of Science – online databáze s konsorciální licencí nabízí uživatelům systém tří citačních indexů (Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index, Arts & Humanities Citation Index), bibliografické informace včetně abstraktů a citovaných referencí.

JCR – Journal Citation Reports – jednouživatelská online BD zpřístupňuje údaje pro vyhodnocování a porovnávání odborných vědeckých časopisů, uvádí index Impact factor. Je využívána veřejností i pro služební potřeby.

Wiley – elektronické verze 68 titulů časopisů nakladatelství Wiley předplacených členy konsorcia zpřístupňované online prostřednictvím služby **InterScience** uživatelům STK na základě konsorciální multilicence.

Elektronické verze 80 titulů časopisů nakupovaných od vědeckého knihkupectví **MINERVA** zpřístupňované on-line prostřednictvím služby **M/e/o/s** uživatelům STK na základě odběru tištěných titulů.

Přehled uvedených bází a jejich obsahové charakteristiky jsou uvedeny na webovských stránkách STK (*http://www.stk.cz/databaze_casopisy.html*).

POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA č. 106/1999 Sb., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM V ROCE 2003

- § 18, odst. 1, písm. a)
  Počet podaných žádostí o informace: 0
- § 18, odst. 1, písm. b)
  Počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0
- § 18, odst. 1, písm. c)
  Opis podstatných částí každého rozsudku soudu: 0
- § 18, odst. 1, písm. d)
  Výsledky řízení o sankcích za nedodržování tohoto zákona bez uvádění osobních údajů: 0
- § 18, odst. 1, písm. e)
  Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: 0

PUBLIKAČNÍ A PŘEDNÁŠKOVÁ ČINNOST

Publikační činnost

BAYER, Jan. *Licence a konsorcia.* Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2003. Praha 2003, s. 13–19.

BAYER, Jan; SVOBODA, Martin. *Dostupnost vysokoškolských kvalifikačních prací: východiska pro další řešení.* Inforum 2003. Praha, 27.–29. květen 2003. Praha 2003. Dostupný na WWW: http://www.inforum.cz/inforum2003/prispevky/Svoboda_Martin.pdf

KLOUČKOVÁ, Zdenka. *Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2003.* Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2003. Praha 2003, s. 87.

KOLÁŘOVÁ, Mária. *Elektronické služby v knihovně aneb Deset let s internetem (od OPACu k DDS).* Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2003. Praha 2003, s. 47–49.

KOLÁŘOVÁ, Mária. *Mezinárodní meziknihovní služba prostřednictvím Virtuální polytechnické knihovny.* Sborník konference Knihovny současnosti 2003, Brno 2003, s. 297–303.

KURKA, Ladislav; SVOBODA, Martin. *Ideální knihovna.* Knihovna a architektura 2003 \ Knihovny bez bariér. ISBN 80-86504-11-5, Praha 2003, s. 77–87.

SMETANOVÁ, Dana. *Využívání elektronických informačních zdrojů.* Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2003. Praha 2003, s. 59–61.

SMETANOVÁ, Dana; ŠMILAUER, Bohdan: *Portál STM.* Sborník konference Knihovny současnosti. Brno 2003, s. 266–279.

SVOBODA, Martin. *Zpráva z cesty na seminář ELAG 2003.* Ikaros (online). 2003, č. 8. ISSN 1212-5075.

SVOBODA, Martin. *Služby knihoven v síťovém prostředí.* Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2003. ISBN 80-86504-09-3. Praha 2003, s. 5–6.

SVOBODA, Martin: *Služby knihoven v elektronickém prostředí a autorské právo.* Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2003. ISBN 80-86504-09-3. Praha 2003, s. 7–12.

SVOBODA, Martin. *Knihovny v elektronické záplavě.* Automatizace knihovnických procesů – 9. Liberec, 15.–16. květen 2003, ČVUT – Výpočetní a informační centrum. Praha 2003.

SVOBODA, Martin. *Library Services in the Digital Environment.* LIDA 2003, Dubrovnik a Mljet, Chorvatsko, 26. – 30. května, 2003. Dostupný na WWW: http://knjiga.pedos.hr/lida/lida2003/program.htm

ŠMILAUER, Bohdan. *Elektronická MVS a dodávání dokumentů (ILL/DD).* Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2003. Praha 2003, s. 62–70.

ŠMILAUER, Bohdan. *32. výroční konference LIBER.* Ikaros (online). 2003, č. 7. ISSN 1212-5075.

ŠMILAUER, Bohdan; BARTOŠ, Ivan. *Úvod do protokolu Z39.50.* Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2003. Praha 2003, s. 71–86.

ŠMILAUER, Bohdan; SMETANOVÁ, Dana. *Portál STM.* Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2003. Praha 2003, s. 53–58.

ŽIŽKOVÁ, Štěpánka. *Knihovna v digitálním světě: budování knihovních fondů.* Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2003. Praha 2003, s. 20–21.

Přednášková činnost

BAYER, Jan. *Zásady tvorby konsorciálních smluv s dodavateli elektronických informačních zdrojů, multilicence pro přístup k plným textům.* Seminář Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví. Praha, STK, 20. 5. 2003.

BAYER, Jan; SVOBODA, Martin. *Dostupnost vysokoškolských kvalifikačních prací: východiska pro další řešení.* konference Inforum 2003, Praha, VŠE, 28. 5. 2003.

HEJNÁ, Lucie. *Portál STM.* Seminář Informační zdroje pro humanitní a společenské vědy. Praha, AV ČR, 26. 11. 2003.

KLOUČKOVÁ, Zdenka. *Training Centre of the State Technical Library.* Prezentace školicího střediska STK na jednání zástupců TCI v rámci akce „The Place of the Library in Civil Society“. Praha, STK, 7. 4. 2003.

KOCÁNOVÁ, Lenka. *Public relations ve Státní technické knihovně.* Přednáška pro studenty VOŠIS. Praha, STK, 27. 3. 2003.

KOLÁŘOVÁ, Mária. *Mezinárodní meziknihovní služba prostřednictvím Virtuální polytechnické knihovny.* Konference Knihovny současnosti 2003, Seč, 16.–18. 9. 2003.

KOLÁŘOVÁ, Mária. *Projekt Virtuální polytechnická knihovna.* Seminář Elektronické služby knihoven teoreticky i prakticky, Praha, STK, 20. 5. 2003.

MACHALOVÁ, Linda. *Základy internetu.* Cyklus školení pro veřejnost. Praha, STK, 16. 1., 13. 2., 26. 3. 2004.

MACHALOVÁ, Linda. *Tabulkový kalkulátor MS Excel.* Kurz Základy počítačové gramotnosti na úrovni ECDL. Praha, Městská knihovna Praha, 24. 11., 1. 12., 8. 12., 15. 12. 2003.

MACHALOVÁ, Linda. *Textový editor MS Word.* Kurz Základy práce, intenzivní kurz. Praha, Computer Help, 26. 5., 27. 5., 28. 5., 30. 6., 1. 7., 2. 7. 2003.

PROCHÁZKOVÁ, Petra; TICHÁ, Ivana. *Elektronické služby STK, vyhledávání v databázi ASPI.* Praha, STK, 15. 5. 2003.

SMETANOVÁ, Dana. *Portál STM.* Komise pro knihovnicko-informační služby, Karlovy Vary, 4. 6. 2003.

SMETANOVÁ, Dana. *Portál STM,* konference Knihovny současnosti, Seč, 16.–18. 9. 2003.

SMETANOVÁ, Dana; STŘEDOVÁ, Alena. *Elektronické služby STK, vyhledávání v databázi Science Direct.* Praha, STK, 17. 4. 2003.

SMETANOVÁ, Dana; PROCHÁZKOVÁ, Petra. *Elektronické služby STK, vyhledávání v databázi SpringerLink.* Praha, STK, 12. 6. 2003.

SVOBODA, Martin. *Národní knihovní systém.* Zasedání Výkonného výboru SKIP. Ústí nad Labem, 18. 2. 2003.

SVOBODA, Martin; BAYER, Jan. *Dostupnost vysokoškolských kvalifikačních prací: východiska pro další řešení.* Klub vysokoškolských knihovníků SKIP, Praha, 18. 3. 2003.

SVOBODA, Martin. *Role of Libraries in the Information Society.* Seminář Training Centres Network, Praha, 7. – 9. 4. 2003.

SVOBODA, Martin. *Jak se staví knihovny – s ohledem na vývoj IT.* Přednáška pro ÚISK FF UK, Praha, 13. 5. 2003.

SVOBODA, Martin. *Knihovny v elektronické záplavě.* Automatizace knihovnických procesů 9, Liberec, 15. 5. 2003.

SVOBODA, Martin. *ELAG 2002–3.* Automatizace knihovnických procesů 9, Liberec, 16. 5. 2003.

SVOBODA, Martin. *Portál STM: stav a výhled.* Automatizace knihoven, SKIP & ÚISK, Praha, 9. 9. 2003.

SVOBODA, Martin. *Ideální knihovna.* Knihovna a architektura \ Knihovny bez bariér, Olomouc, 22. 9. 2003.

SVOBODA, Martin. *Poznámky k dostupnosti vysokoškolských prací.* Celostátní porada vysokoškolských knihoven, Hradec Králové, 20. 11. 2003. http://lib.uhk.cz/cpvsk2003/index.php?id=prezentace

SVOBODA, Martin. *LIS as an engineering discipline.* Seminář Training Centres Network, Londýn, 12. – 16. 12. 2003.

ŽIŽKOVÁ, Štěpánka. *Virtuální polytechnická knihovna (VPK).* Seminář Elektronické služby knihoven teoreticky a prakticky, 1. část. Praha, STK, 29. 4. 2003.

PŘEHLED ÚTVARŮ STK

	Název útvaru	Vedoucí pracovník útvaru
1	**ředitel STK**	**Ing. Martin Svoboda**
	statutární náměstek ředitele	PhDr. Jan Bayer, CSc.
11	sekretariát	
12	odd. koncepcí a metodiky	Jan Hrbatík
13	odd. informačních technologií	Ing. Bohdan Šmilauer
14	odd. řízení a provozu počítačových sítí	Ing. Jiří Vild
2	**statutární náměstek ředitele a vedoucí odboru kooperace a koordinace**	**PhDr. Jan Bayer, CSc.**
201	ref. public relations	Mgr. Lenka Kocánová
202	ref. vzdělávání	PhDr. Zdenka Kloučková
203	ref. Polytematického strukturovaného hesláře	PhDr. Ivan Hauzner
21	odd. bibliografických systémů	PhDr. Eva Jeřábková
22	odd. kooperačních systémů a organizací	Mgr. Ivana Medková
3	**odbor tvorby fondů**	**Mgr. Štěpánka Žižková**
31	odd. akvizice a zpracování knih	Anna Holečková
32	odd. akvizice a zpracování časopisů	Veronika Veselá, DiS.
33	odd. retrokonverze a správy katalogů	Eva Šebková
4	**odbor služeb**	**Mgr. Mária Kolářová**
41	odd. základních služeb	Ing. Petra Procházková
42	odd. referenčních a meziknihovních služeb	Ing. Dana Smetanová
421	referenční středisko	Mgr. Marcela Zíková
422	ref. meziknihovních služeb	Mgr. Jiřina Haningerová
43	odd. reprografie a digitálních služeb	Blanka Gerlachová
5	**odbor správy a ochrany fondů**	**PhDr. Anna Patočková**
51	odd. správy fondů	Ivana Kinzlerová
52	odd. ochrany fondů	Želmíra Petrová
53	odd. revize a obsahové prověrky fondů	František Chlumský
6	**odbor ekonomického náměstka**	**Ing. Marie Vadlejchová**
601	ref. investic a energetiky	Věra Novotná
61	odd. ekonomické	Jarmila Hrachová
611	ref. personalistiky	Jana Savinová
62	odd. účtárny	Ing. Marie Sedláčková
63	odd. technické a správní	Růžena Krejčová

JMENNÝ SEZNAM PRACOVNÍKŮ

Marie Adamová
Růžena Altmanová
Alena Balounová
Ing. Jaroslav Baštář
Zdeňka Baumannová
PhDr. Jan Bayer, CSc.
Helena Bednářová
Marie Bílková
Anna Bittnerová
Pavel Brhel
Mgr. Jan Broum
Ing. Jozef Bukový
Jitka Cacková
Ing. Miloslava Čelková
Marcela Červenková
Stefania Čiháková
Mgr. Jiří Čmelík
Mgr. Petr Dolejš
Hana Doubková
Zdeňka Drábová
Eva Dudeková
Alena Dvořáková
Jarmila Erbenová
Zlata Faustusová
Ing. Zdenka Fontánová
Jarmila Franková
Bc. Bohdana Frantíková
Eva Fröhlichová
Alexander Furik
Blanka Gerlachová
Hana Grolichová
Miroslava Grycová
Eva Halamová
Iva Halušková
Mgr. Jiřina Haningerová
Radka Hanušová
Mgr. Jan Hasala
Ing. Eva Hášová
PhDr. Ivan Hauzner
Mgr. Václav Heicl
Věra Hejmová
Bc. Lucie Hejná
Jitka Hermannová
Jana Himlová
Mgr. Lada Hlaváčková
Zdeněk Holeček
Anna Holečková
Petr Holub
PhDr. Stanislav Hošťálek
Věra Hrabovská
Jarmila Hrachová
Ludmila Hráská
Jan Hrbatík
Eva Hrdinová
Josef Hrubeš
Kateřina Hříbalová
Eva Chlumská
František Chlumský
Jiřina Chroustovská
Irena Chválová
Jana Janečková
Božena Janečková
Ing. Ida Janovcová
Pavla Jará
PhDr. Eva Jeřábková
PhDr. Jaroslava Jílková
Vladimír Jirák
Andrea Juraševská

prof. Jiří Kábrt
Lukáš Kalivoda
RNDr. Ryszard Kantor, CSc.
Ing. Jana Karnetová
Mgr. Pavel Kasík
Ondřej Kašpar
Ivanka Kinzlerová
Olga Klimánková
PhDr. Zdenka Kloučková
Zdenka Koberová
Mgr. Lenka Kocánová
Mgr. Šárka Kohoutová
Mgr. Mária Kolářová
Jan Kolátor
Karel Kořínek
Markéta Kosinová
PhDr. Helena Kovaříková
Jaroslava Krákorová
Ing. Eva Králiková
Olga Krausová
Ing. Marie Krejbichová
Růžena Krejčová
Marta Kuchařová
Lucie Kumherová
Tereza Kuncová
Martin Kusák
Olga Kutilová
Jarmila Liprtová
Ing. Jiří Luhan
RNDr. Stanislav Luňák, CSc.
Linda Machalová, DiS.
Miroslava Malotová
Ing. Jitka Marhoulová
Ivan Marinák
Jaroslav Marinák
Ivana Marináková
Věra Marináková
Magdalena Maršíková
Ivona Matějovská
Lukáš Mázl
Ivana Medková
prom. fil. Jitka Měkotová
Ing. Petr Michalec
Zdeňka Nekolná
Jiřina Nindlová
Iva Nová
Petr Novák
Pavla Nováková
Věra Novotná
Ing. Roman Ouzký
Marta Paďourová
Ing. Roman Palka
PhDr. Anna Patočková
František Pavlíček
Milena Pavlová
Olga Peřková
Želmíra Petrová
Jana Picková
PhDr. Milada Píšková
Alexandra Pochobradská
Jiří Pokorný
Věra Pondělíčková
Jindřich Poskočil
Mgr. Ludmila Primusová
Ing. Petra Procházková
Mgr. Olga Pruszaková
RNDr. Soňa Přádná, CSc.
Eva Psotová
Květoslava Pšeničková
Julie Pučová
Miroslav Ráž
Ing. Hana Reichlová
Mgr. Anna Reichová
Ing. Jiří Remeš
PhDr. Miloslava Rupešová
Bc. Dagmar Růžičková
Renáta Řeháková
Ing. Jiří Řezník
Markéta Říhová
Barbora Sadílková
Jana Savinova
Ing. Marie Sedláčková
Jakub Sháněl
Ing. Evžen Sidorin
Marie Skořepová
Petr Slapnička
Ing. Dana Smetanová
Luděk Smutný
Helena Sobotková
Kristina Sommernitzová
PhDr. Eva Sošková
Eva Součková

jmenný seznam pracovníků

Jiřina Stránská
Jana Strouhalová
Mgr. Alena Středová
Mgr. Vlastimila Stříbrná
Jana Suchá
Ing. Karel Suchý
Ing. Martin Svoboda
Helena Šandová
Jana Šatopletová
Eva Šebková
Milada Šenkýřová
Mgr. Zdeňka Šírková
Ing. Pavel Šmerák
Ing. Bohdan Šmilauer
Jiří Šťastný
Mgr. Zuzana Švastová
Věra Taufmanová
Ivana Tichá
RNDr. Jaroslava Trčková
Mgr. Marie Trnková
prom. fyz. Josef Václavek
Ing. Marie Vadlejchová
Renata Valníčková
Bc. Veronika Veselá
Pavel Vetešník
Ing. Jiří Vild
Ing. Martin Vojnar
Vladimíra Vojtěchová
Libuše Vojtíšková
Mgr. Jana Vondráková
Mgr. Marcela Zíková
Mgr. Jarmila Zilvarová
Mgr. Štěpánka Žižková
Mgr. Iveta Žižňavská

HLAVNÍ STATISTICKÉ UKAZATELE ČINNOSTI STK V ROCE 2003

Název statistického ukazatele		2002	2003	03/02 v %
FONDY				
Stav primárních fondů k 31. 12.	celkem	1 502 421	1 503 167	100 %
základní fond		1 125 893	1 133 607	101 %
speciální fond		99 645	92 665	93 %
fond mikrografických médií		276 784	276 796	100 %
fond elektronických dokumentů		99	99	100 %
volně přístupno	celkem	51 932	53 818	104 %
Přírůstek primárních fondů	celkem	11 544	11 410	99 %
základní fond		7 781	7 840	101 %
speciální fond		3 750	3 558	95 %
fond mikrografických médií		0	12	
fond elektronických dokumentů		13	0	0 %
Počet odebíraných titulů časopisů		1 913	1 809	95 %
Úbytek primárních fondů	celkem	12 645	10 664	84 %
Počet záznamů v lístkových katalozích		4 280 879	4 292 803	100 %
Počet využívaných bází dat (kromě VPK a STM)		28	31	111 %
vlastních		7	7	100 %
na CD-ROM		8	12	150 %
on-line na základě licence		13	12	92 %
Počet záznamů uživatelských bází vlastních vč. OPAC		250 056	538 334	215 %
SLUŽBY				
Výpůjčky z fondů knihovny	celkem	197 255	191 205	97 %
ze základního fondu vč. prodloužení		162 117	150 031	93 %
absenční osobní		132 914	118 600	89 %
MVS		12 586	13 362	106 %
MMVS		142	145	102 %
prezenční protokolované		27 310	34 850	128 %
ze speciálního fondu		35 138	41 174	117 %
absenční osobní		215	184	86 %
MVS, MMVS		0	0	
prezenční protokolované		390	40 469	10377 %
z archivu FL		29 000	33 225	115 %
z fondu norem		5 308	7 190	135 %
z fondu mikrografických médií		788	634	80 %
výpůjčky elektronických dokumentů		42	125	298 %
Výpůjčky z fondů zahraničních knihoven		4 575	6 293	138 %
Reprografické služby				
Vyřízeno externích požadavků	celkem	24 079	28 131	117 %
Zhotoveno jednotek (vč. interních)	celkem	205 978	237 819	115 %
xerokopií (stran)		165 866	192 113	116 %
zvětšenin (kusů)		2 554	3 516	138 %
kopií (souborů/stran) doručených elektronicky		37 558	42 190	112 %
VPK A PORTÁL STM				
Báze dat VPK		7 906	15 059	190 %
Služby VPK prostřednictvím STK		12 460	17 264	139 %
Katalog STM		0	26 700	
VZDĚLÁVÁNÍ				
Počet vzdělávacích akcí		72	40	56 %
Počet účastníků celkem		1 082	523	48 %
UŽIVATELÉ				
Počet fyzických a virtuálních uživatelů		11 084	10 213	92 %
Počet návštěvníků knihovny za rok		422 590	543 000	128 %
z toho virtuálních návštěvníků		340 648	458 441	135 %
ÚDAJE PRO STÁTNÍ STATISTIKU				
Na nákup literatury vynaloženo	v tis. Kč	32 799	34 698	106 %
Počet míst ve studovnách		120	120	100 %
Počet zpracovaných rešerší a bibliografií		8	11	138 %
Počet vydaných publikací		7	10	143 %
Přepočtený stav pracovníků knihovny		157,2	156,95	100 %

STATISTIKA ČINNOSTI STK V ROCE 2002

A. FONDY

1. Stav, přírůstek a úbytek primárních fondů (knihovních jednotek/svazků)

Číslo	Údaj	Stav 2002	Přírůstek 2002	Přírůstek 2003	Přír. 03/02 v %	Úbytek 2002	Úbytek 2003	Úbyt. 03/02 v %	Stav 2003	Stav 03/02 v %
1	Stav primárních fondů celkem	1 502 421	11 544	11 410	98,8 %	12 645	10 664	84,3 %	1 503 167	100,0 %
1.1	základní fond	1 125 893	7 781	7 840	100,8 %	828	126	15,2 %	1 133 607	100,7 %
1.1.1	knihy a seriály	735 364	2 519	2 820	111,9 %	828	126	15,2 %	738 058	100,4 %
1.1.2	vázané časopisy	390 529	5 262	5 020	95,4 %	0	0		395 549	101,3 %
1.2	speciální fond	99 645	3 750	3 558	94,9 %	11 817	10 538	89,2 %	92 665	93,0 %
1.2.1	časopisy (firemní)	5 145	v r. 1998 sloučeno s fondem časopisů						5 145	100,0 %
1.2.2	adresáře a veletržní katalogy	1 079	42	16	38,1 %	17		0,0 %	1 095	101,5 %
1.2.3	disertace	2 658	1 241	863	–	0	0	–	3 521	132,5 %
1.2.4	výzkumné zprávy	350	163	55	–	0	0	–	405	115,7 %
1.2.5	normy	42 876	1 376	1 873	136,1 %	0	0		44 749	104,4 %
1.2.6	ostatní (FIZ)	47 537	928	751	80,9 %	11 800	10 538	89,3 %	37 750	79,4 %
1.3	fond mikrografických médií	276 784	0	12	0,0 %	0	0		276 796	100,0 %
1.3.1	knihy	18 220	0	12	0,1 %		0		18 232	100,1 %
1.3.2	časopisy	258 564		0	0,0 %	0	0		258 564	100,0 %
1.4	elektronické dokumenty[1)]	99	13	0	0,0 %	0	0	0,0 %	99	100,0 %

[1)] zahrnuje pouze samostatné elektronické dokumenty, nejsou započteny databáze na CD-ROM v síti STK

2. Fond přístupný ve studovnách

Číslo	Údaj	Stav 2002	Přírůstek 2003	Úbytek 2003 (přemístěno)	Stav 2003
2.	Přístupný fond celkem	51 932	2 275	389	53 818
2.1	knihy	3 520	96	5	3 611
2.2	tituly časopisů	2 021	71	93	1 999
2.2.1	z toho referátových	4	0	4	0
2.2.2	firemních	299	0	1	298
2.3	speciální fond	44 401	2 007	291	46 117
2.3.1	adresáře a veletržní katalogy	1 074	49	291	832
2.3.2	normy	42 876	1 873	0	44 749
2.3.3	ostatní	451	85	0	536
2.4	elektronické dokumenty	1 990	101	0	2 091
2.4.1	primární	76	96	0	172
2.4.2	sekundární (referenční)	18	0	0	18
2.4.3	přílohy (CD-ROM)	1 896	5	0	1 901

3. Skladba přírůstku knih, seriálů a firemní literatury

3.1 Základní fond – knihy a seriály

Číslo	Údaj	Nákup	Dar	Náhrady	Celkem	%
3.1	Knihy a seriály	2 832	234	17	3 083	100,0 %
3.1.1	domácí	2 047	115	11	2 173	70,5 %
3.1.2	zahraničí	785	119	6	910	29,5 %

3.2 Speciální fond

Číslo	Údaj	Nákup	Dar	Celkem	%
3.2	Speciální fond	1 873	934	2 807	100,0 %
3.2.1	Adresáře a veletržní katalogy	0	16	16	100,0 %
3.2.1.1	domácí	0	14	14	87,5 %
3.2.2.2	zahraniční	0	2	2	12,5 %
3.2.3	disertace domácí	0	863	863	100,0 %
3.2.4	výzkumné zprávy	0	55	55	100,0 %
3.2.4.1	domácí	0	6	6	10,9 %
3.2.4.2	zahraniční	0	49	49	89,1 %
3.2.5	normy	1 873		1 873	100,0 %

4. Skladba přírůstku časopisů

4.1 Odebírané časopisy

Číslo	Údaj	1999	2000	2001	2002	2003	00/99 v %	01/00 v %	02/01 v %	03/02 v %
4.1	Počet titulů celkem	1 909	2 005	1 863	1 913	1 809	105,0 %	92,9 %	102,7 %	94,6 %
4.1.1	základní fond	1 702	1 770	1 863	1 913	1 809	104,0 %	105,3 %	102,7 %	94,6 %
4.1.2	z toho firemní časopisy	207	235	229	239	257	113,5 %	97,4 %	104,4 %	107,5 %

4.2 Skladba odebíraných titulů podle původu a způsobu nabytí

Číslo	Údaj	Nákup	Výměna	Nákup i dar	Dar vč. vyžádaného	Celkem	%
4.2	Tituly časopisů celkem	1 394	76	3	79	1 552	100,0 %
4.2.1	domácí	260	0	3	52	315	20,3 %
4.2.2	zahraničí	1 134	76	0	27	1 237	79,7 %

statistiky

5. Tvorba katalogů

5.1 Zpracování fondu

Číslo	Údaj	1999	2000	2001	2002	2003	00/99 v %	01/00 v %	02/01 v %	03/02 v %
5.1	Věcné zpracování									
5.1.1	knih	2 836	1 558	2 345	2 759	2 881	54,9 %	150,5 %	117,7 %	104,4 %
5.1.2	časopisů	168	128	94	192	118	76,2 %	73,4 %	204,3 %	61,5 %
5.1.3	disertací	nesledováno	717	700	1 241	790	–	97,6 %	177,3 %	63,7 %
5.1.4	výzkumných zpráv	nesledováno	61	126	163	55	–	206,6 %	129,4 %	33,7 %
5.1.5	FL (tituly)	4 103	751	814	970	630	18,3 %	108,4 %	119,2 %	64,9 %
5.1.6	mikrografických médií	4	4	2	0	0	100,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %
5.1.7	elektronických médií	2	33	26	13	0	1650,0 %	78,8 %	50,0 %	0,0 %
5.2	Jmenné zpracování									
5.2.1	knih	3 096	2 650	2 765	2 331	2 765	85,6 %	104,3 %	84,3 %	118,6 %
5.2.2	časopisů	5 631	5 458	4 919	5 462	5 020	96,9 %	90,1 %	111,0 %	91,9 %
5.2.3	disertací	nesledováno	717	700	1 241	863	–	97,6 %	177,3 %	69,5 %
5.2.4	výzkumných zpráv	nesledováno	61	126	163	55	–	206,6 %	129,4 %	33,7 %
5.2.5	FL (tituly)	4 103	765	813	970	680	18,6 %	106,3 %	119,3 %	70,1 %
5.2.6	mikrografických médií	10	8	2	0	0	80,0 %	25,0 %	0,0 %	0,0 %
5.2.7	elektronických médií	2	35	26	13	0	1750,0 %	74,3 %	50,0 %	0,0 %
5.3	Retrokonverze záznamů									
5.3.1	knih	1 690	6 183	230 535	223 537	166 622	365,9 %	3728,5 %	97,0 %	74,5 %
5.3.2	časopisů	0	0	0	15 097	5 741				0,3802742

5.4 Lístkové katalogy (počet záznamů)

Číslo	Údaj	Stav 2002	Přírůstek 2003	Stav 2003
5.4	Lístkové katalogy celkem[1]	4 280 879	11 924	4 292 803
5.4.1	Služební katalogy a seznamy celkem	2 064 012	10 312	2 074 324
5.4.1.1	generální katalog knih[2]	819 940	5 292	825 232
5.4.1.2	generální katalog časopisů	453 182	5 020	458 202
5.4.1.3	přírůstkový seznam knih[3]	219 982	0	219 982
5.4.1.4	přírůstkový seznam časopisů[3]	131 580	0	131 580
5.4.1.5	místní seznam knih[3]	209 237	0	209 237
5.4.1.6	místní seznam časopisů[3]	230 091	0	230 091
5.4.2	Čtenářské katalogy celkem[1] [4]	2 216 867	1 612	2 218 479
5.4.2.1	jmenný	809 344	0	809 344
5.4.2.2	předmětový	462 289	0	462 289
5.4.2.3	systematický	718 084	0	718 084
5.4.2.4	časopisů názvový	198 690	1 612	200 302
5.4.2.5	časopisů systematický	28 460	0	28 460
5.4.2.6	katalog novinek časopisů	24 024	98	24 122

[1] katalog novinek knih zrušen v květnu 2002
[2] lístkový GK knih nebude doplňován od r. 2003 novými přírůstky
[3] lístkové přírůstkové a místní seznamy nejsou doplňovány
[4] lístkové čtenářské katalogy knih se od r. 1999 nedoplňují novými přírůstky

5.4.3 Údržba katalogů

Číslo	Údaj	2002	2003
5.4.3.1	Zrevidováno záznamů	24 905	25 505
5.4.3.2	Doplněno záznamů	3 391	9 526
5.4.3.3	Vyřazeno záznamů	4 248	21 151

6. Obsahová prověrka a generální inventární revize fondů

6.1 Obsahová prověrka

Číslo	V rámci obsahové prověrky bylo	prověřeno	vyřazeno knih. jedn.
6.1	celkem		11 882
6.1.1	z toho základní fond	1 403	1 344
6.1.2	firemní literatura	10 538	10 538

6.2 Generální inventární revize

Číslo	Fyzicky bylo zrevidováno	knih. jedn.
6.2.1	Revize dle zákona 257/2001 – zákl. fond	87 814
6.2.2	Revize pro retrokonverzi – ZF 1913-1977	212 785

7 Báze dat

7.1 Báze dat pro uživatele[1)]

Číslo	Údaj	Počet záznamů		
		stav 2002	změny 2003	stav 2003
7.1.1	BD STK přístupné službami INTERNETu	250 056	288 278	538 334
7.1.1.1	OPAC knih	161 776	273 847	435 623
7.1.1.2	OPAC časopisů[2)]	18 645	56	18 701
7.1.1.3	Báze šedé literatury	3 094	898	3 992
7.1.1.4	Firemní literatura[3)]	44 955	12 695	57650
7.1.1.5	Firemní CD-ROM ve fondu STK	62	16	78
7.1.1.6	Česká národní databáze ISSN	6 599	390	6 989
7.1.1.7	Normy ČSN[4)]	14 925	376	15 301
			Počet bází	
7.1.2	BD získávané	21	3	24
7.1.2.1	Báze dat na CD-ROM	8	4	12
7.1.2.1.1	z toho zpřístupněné v Ultra*Netu	8	3	11
7.1.2.2	Báze dat on-line na základě licence	13	-1	12
7.1.2.2.1	z toho na základě licence STK	1	1	2
7.1.2.2.2	STK jako garanta konsorcia	6	-2	4
7.1.2.2.3	STK jako člena konsorcia	6	0	6

[1)] Báze VPK a STM viz část C
[2)] OPAC časopisů do roku 1992: 15 101 záznamů, OPAC časopisů od roku 1993: 3 600 záznamů
[3)] uzavřená DB firemní literatury z let 1991–1999
[4)] ČSN, které jsou ve fondu STK

7.2 Báze dat pro služební potřebu

Číslo	Údaj	Počet záznamů		
		stav 2002	změny 2003	stav 2003
7.2	Celkem	1 111 109	732 051	1 843 160
7.2.1	BD katalog (knihy)	181 765	422 263	604 028
7.2.2	BD časopisů	3 864	129	3 993
7.2.3	Evidence uživatelů	50 805	2 495	53 300
7.2.4	Historický fond	25 753	-4 960	20 793
7.2.5	Evidence čár. kódů knihoven	1 402	216	1 618
7.2.6	Bibliografie literatury o STK	367	81	448
7.2.7	BD ČNS ISSN	6 599	390	6 989
7.2.8	SIGLE	3 094	898	3 992
7.2.9	BD ANAL (článková bibliografie)	23 082	4 040	27 122
7.2.10	Pracovní soubor retrokonverze	397 220	123 628	520 848
7.2.11	AVS	417 158	182 871	600 029

7.3 Báze dat interní

Číslo	Název
7.3	Báze dat interní
7.3.1	Fakturace rešerší
7.3.2	Evidence ČSN
7.3.3	Firemní literatura
7.3.4	Current Contents
7.3.5	Evidence a fakturace požadavků na repro
7.3.6	Evidence mikrofiší
7.3.7	Evidence požadavků na výpůjčky periodik
7.3.8	Bibliografie literatury o STK
7.3.9	Výzkumné zprávy STK

7.4 Hospodářsko-správní báze dat pro služební potřebu

Číslo	Název
7.4	Hospodářsko-správní báze dat
7.4.1	Personalistika
7.4.2	Mzdy
7.4.3	Účetnictví
7.4.4	Evidence majetku
7.4.5	Skladová evidence
7.4.6	Evidence komponent výpočetní techniky

B. SLUŽBY

1. Výpůjčky

1.1 Celkový počet výpůjček včetně interních (bez reprografických služeb)

Číslo	Údaj	2002	2003	03/02 v %
1.1	Počet výpůjček celkem[1]	197 255	191 205	96,9 %
1.1.1	základní fond	162 117	150 031	92,5 %
1.1.2	speciální fond	35 138	41 174	117,2 %
1.1.2.1	FL[2]	29 000	33 225	114,6 %
1.1.2.2	normy	5 308	7 190	135,5 %
1.1.2.3	mikromédia	788	634	80,5 %
1.1.2.4	elektronické dokumenty[3]	42	125	297,6 %

[1] neevidované výpůjčky neuvedeny
[2] výpůjčky z archivu FL
[3] zahrnuje pouze výpůjčky samostatných elektronických dokumentů

statistiky

1.2 Skladba výpůjček z fondů STK externím uživatelům (vč. reprografických služeb nahrazujících výpůjčku)

Číslo	Fond	Absenční výpůjčky							Prezenční výpůjčky		
		Osobní		MS, MMS		Celkem			protokolované[1]		
		2002	2003	2002	2003	2002	2003	03/02 v %	2002	2003	03/02 v %
1.2	Celkem	133 129	118 784	769	631	133 898	119 415	89,2 %	27 700	75 319	271,9 %
1.2.1	ZF	132 914	118 600	769	631	133 683	119 231	89,2 %	27 310	34 850	127,6 %
1.2.2	SF	215	184	0	0	215	184	85,6 %	390	40 469	10 376,7 %

[1] Protokolované výpůjčky = výpůjčky ze skladu do studovny a výpůjčky v referenčním středisku (normy, zákony a FL)

ZF – základní fond
SF – speciální fond
MS – meziknihovní služby
MMS – mezinárodní MS

1.3 Skladba výpůjček MVS a MMVS ze základního fondu STK jiným knihovnám

Číslo	Služba	Požadavky			Kladně vyřízeno								% kladně vyřízených požadavků	
					Výpůjčkou		Kopií				Celkem			
							Papírovou		Elektronickou[1]					
		2002	2003	03/02 v %	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	02 v %	03 v %
1.3	Celkem MVS a MMVS	13 968	14 576	104,4 %	756	599	6 384	6 249	5 588	6 659	12 728	13 507	91,1 %	92,7 %
1.3.1	MVS ZF	13 792	14 415	104,5 %	734	591	6 371	6 217	5 481	6 554	12 586	13 362	91,3 %	92,7 %
1.3.2	MMVS	176	161	91,5 %	22	8	13	32	107	105	142	145	80,7 %	90,1 %

[1] kopie pro osobní potřebu dodávané elektronicky

1.4 Výpůjčky ze zahraničních knihoven (MMS) zajištěné pro uživatele STK

Číslo	Služba	Požadavky			Kladně vyřízeno								% kladně vyřízených požadavků	
					Výpůjčkou		Kopií				Celkem			
							Papírovou		Elektronickou[1]					
		2002	2003	03/02 v %	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	02 v %	03 v %
1.4	Celkem	5 081	6 968	137,1 %	1 354	1 577	364	920	2 857	3 796	4 575	6 293	90,0 %	90,3 %

[1] kopie pro osobní potřebu dodávané elektronicky

1.5 Pořadí zemí podle počtu vyřízených požadavků ze zahraničí

Pořadí	Název země	Počet výpůjček
1.	Německo	4942
2.	Velká Británie	215
3.	Nizozemí	184
4.	Norsko	123
5.	Švýcarsko	111

1.6 Pořadí zemí podle počtu vyřízených požadavků vyžádaných z STK

Pořadí	Název země	Počet výpůjček
1.	Slovensko	143
2.	Argentina	1
3.	Irsko	1

2. Interní výpůjčky z fondu STK a další interní služby

Číslo	Údaj	2002	2003	02/03 v %
2.1	Interní výpůjčky celkem	1 606	1 224	76,2 %
2.1.1	krátkodobé	335	308	91,9 %
2.1.2	dlouhodobé	90	61	67,8 %
2.1.3	služební fond a spotřeba	314	218	69,4 %
2.1.4	cirkulace časopisů	867	637	73,5 %
2.2	Výpůjčky z jiných knihoven	46	73	158,7 %

statistiky

3. Provoz skladů

Číslo	Služba	Požadavky		Kladně vyřízeno		Pož./Kl. vyř. v %		Expedováno svazků	
		2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003
3.	Celkem	80 106	83 815	78 407	82 095	97,9 %	97,9 %	86 069	88 413
3.1	z toho z depozitních skladů	6 508	7 517	5 735	6 688	88,1 %	89,0 %	8 951	10 392

4. Provoz reprografie

4.1 Přehled požadavků na reprografické služby nahrazující výpůjčku

Číslo	Údaj	2002	2003	02/03 v %
4.1	Vyřízeno požadavků celkem	24 079	28 131	116,8 %
4.1.1	ve studovnách	6 601	10 665	161,6 %
4.1.2	v laboratoři	17 478	17 466	99,9 %
4.1.2.1	poštou	6 195	5 593	90,3 %
4.1.2.2	osobně	5 128	4 778	93,2 %
4.1.2.3	prostřednictvím WWW	6 155	7 095	115,3 %

4.2 Výkon reprografické laboratoře (v kusech)

Číslo	Údaj	2002	2003	02/03 v %
4.2	Celkem	124 938	142 569	114,1 %
4.2.1	kopie papírové	84 826	96 863	114,2 %
4.2.2	zvětšeniny	2 554	3 516	137,7 %
4.2.3	kopie elektronické[1)]	37 558	42 190	112,3 %

[1)] kopie pro osobní potřebu dodávané elektronicky

4.3 Výkon pohotovostních kopírek (v kusech)

Číslo	Údaj	2002	2003	02/03 v %
4.3	Celkem kopírky	81 040	95 250	117,5 %
4.3.1	všeobecná studovna	28 768	38 829	135,0 %
4.3.2	referenční středisko	3 781	3 136	82,9 %
4.3.3	hala služeb	8 158	7 444	91,2 %
4.3.4	depozitní sklad	733	69	9,4 %
4.3.5	služební	39 600	45 772	115,6 %

5. Rešerše, písemné informace

5.1 Rešerše

Číslo	Druh	z referát. časopisů		z BD LAN STK		z BD na CD-ROM		z WWW		Celkem		02/03
		2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	v %
5.1	Celkem	0		0		0		8	11	8	11	137,5 %

5.2 Písemné informace (individuální)

Číslo	Údaj	2002	2003	02/03 v %
5.2	Poskytnuto písemných informací	9 618	7 388	76,8 %
5.2.1	z toho e-mailem	9 385	6 267	66,8 %

6. Publikace (název publikace a měsíc vydání)

Seznam technických a přírodovědných časopisů objednaných do fondů STK, vybraných vysokoškolských knihoven a SVK na rok 2003. Praha, leden 2003.
CD-ROM STK 2003. Praha, únor 2003.
Portál STM ... seznamte se! Praha, březen 2003.
Portál STM (propagační CD-ROM). Praha, březen 2003.
Státní technická knihovna. Praha, květen 2003.
State Technical Library. Praha, květen 2003.
History of the State Technical Library. Praha, květen 2003.
National Library of Technology in Prague-Dejvice. Praha, květen 2003.
Výroční zpráva Státní technické knihovny 2002. Praha, červen 2003.
Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2003. Praha, prosinec 2003.
CASLIN 2003: Zvládání krizí a jejich následků. Praha, prosinec 2003.

7. Počet vzdělávacích akcí, školení a seminářů

Číslo	Údaj	2002	2003	02/03 v %
7.1	Vzdělávací projekty celkem	22	31	140,9 %
7.2	Vzdělávací akce celkem	72	40	55,6 %
7.2.1	z toho interní	32	10	31,3 %
7.2.2	pro odbornou veřejnost	40	30	75,0 %
7.3	Počet hodin celkem	712	572	80,3 %
7.4	Počet účastníků celkem	1082	523	48,3 %

8. Počet registrovaných uživatelů a počet registrovaných návštěvníků STK

Číslo	Údaj	2002	2003	02/03 v %
8.1	Uživatelů registrováno celkem	51 616	53 771	104,2 %
8.1.1	fyzičtí uživatelé	10 859	9 915	91,3 %
8.1.1.1	instituce	38	52	136,8 %
8.1.1.2	studenti	6 797	6 497	95,6 %
8.1.1.3	cizinci	370	362	97,8 %
8.1.1.4	ostatní	3 654	3 004	82,2 %
8.1.2	registrovaní uživatelé poč. studovny	744	714	96,0 %
8.1.3	virtuální uživatelé	225	298	132,4 %
8.1.3.1	instituce	125	158	126,4 %
8.1.3.2	jednotlivci	100	140	140,0 %
8.2	Počet návštěvníků celkem	422 590	543 000	128,5 %
8.2.1	fyzičtí návštěvníci	81 942	84 559	103,2 %
8.2.1.1	všeobecné studovny	21 276	20 550	96,6 %
8.2.1.2	referenčního střediska	3 858	4 386	113,7 %
8.2.1.3	počítačové studovny	15 660	16 700	106,6 %
8.2.2	virtuální návštěvníci	340 648	458 441	134,6 %

C. VIRTUÁLNÍ POLYTECHNICKÁ KNIHOVNA

1. Báze dat Virtuální polytechnické knihovny

Číslo	Údaj	Počet záznamů			
		Stav 2002	Změny 2003	Stav 2003	03/02 v %
1.	Báze dat Virtuální polytechnické knihovny	7 906	7 153	15 059	190,5 %
1.1	souborný katalog VPK	7 681	7 080	14761	192,2 %
1.2	báze dat majitelů uživatelských kont VPK	225	73	298	132,44 %
1.2.1	z toho konta poskytovatelů služeb VPK	28	2	30	107,14 %

2. Služby Virtuální polytechnické knihovny

Číslo	Údaj	2002	2003	03/02 v %
2.	Služby Virtuální polytechnické knihovny	12 460	17 264	138,6 %
2.1	požadavky na kopie celkem	8 289	11 144	134,4 %
2.1.1	z toho vyřízené z fondu STK	6 166	7 097	115,1 %
	z fondu jiné knihovny VPK	932	2 493	267,5 %
	požadavky na MMS[1)]	4 171	6 120	146,7 %
	z toho vyřízené[2)]	3 560	5 258	147,7 %

[1)] mezinárodní meziknihovní služby
[2)] vyřizuje pouze STK jako servisní centrum VPK

3. Báze vytvářené pro Portál STM (Science, Technology, Medicine)

Číslo	Údaj	Stav 2002	Změny 2003	Stav 2003	03/02 v %
3.	Katalog STM	0	26 700	26 700	

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

uživatelské školení Základy internetu *ve školicím středisku STK 13. 2. 2003*

křest CD-ROM Státní technické knihovny 2003 *7. 3. 2003*

křest CD-ROM Státní technické knihovny 2003 *7. 3. 2003*

setkání spoluřešitelů *projektu LI200028 ve školicím středisku STK 18. 3. 2003*

Training Centers Network Meeting *ve školicím středisku STK 7. 4. 2003*

Training Centers Network Meeting *chodba přeměněná v „coffee room“ 7. 4. 2003*

obrazová příloha

setkání spoluřešitelů *projektu LI200028 ve školicím středisku STK 23. 4. 2003*

workshop na semináři CASLIN 2003 *v Holenském dvoře 11. 6. 2003*

„akvárium“ na semináři CASLIN 2003 *v Holenském dvoře 12. 6. 2003*

„Učené hádání“ *ve Velkém sále Městské knihovny Praha 25. 6. 2003*

„Učené hádání“ *ve Velkém sále Městské knihovny Praha 25. 6. 2003*

přípravy zprovoznění referenčního střediska *po rekonstrukci 11. 8. 2003*

přípravy zprovoznění referenčního střediska *po rekonstrukci 11. 8. 2003*

plakát k akci Velké říjnové společné čtení *pořádané* SKIP *6. 10. 2003*

školení Tvorba programů vzdělávání v instituci *ve školicím středisku STK 8. – 9. 10. 2003*

školení Tvorba programů vzdělávání v instituci *ve školicím středisku STK 8. – 9. 10. 2003*

předávání sponzorského daru – náhrady časopisů zničených povodní – zástupkyní firmy Stavby silnic a železnic *23. 10. 2003*

návštěva Mikuláše *v hale služeb STK 5. 12. 2003*

oponentní řízení k projektu LI200028 *ve školicím středisku STK 9. 12. 2003*

oponentní řízení k projektu LI01018 *ve školicím středisku STK 9. 12. 2003*

(před)vánoční koncert pro zaměstnance a uživatele STK *v Zrcadlové kapli Klementina 19. 12. 2003*

(před)vánoční koncert pro zaměstnance a uživatele STK *v Zrcadlové kapli Klementina 19. 12. 2003*

(před)vánoční koncert pro zaměstnance a uživatele STK *v Zrcadlové kapli Klementina 19. 12. 2003*

jedna z map z historického fondu STK *zrestaurovaná, zarámovaná a vystavená ve veřejných prostorách knihovny*

obrazová příloha

obrazovka Portálu STM

obrazovka Katalogu STM

novoroční přání STK na rok 2004

ÚČELOVÁ PUBLIKACE
NEPRODEJNÉ

Výroční zpráva Státní technické knihovny 2003

Odpovědný redaktor PhDr. Miloslava Rupešová

Redakce Mgr. Lenka Kocánová Ing. Roman Ouzký (statistiky)
PhDr. Jan Bayer, CSc. Ing. Martin Svoboda

Podklady PhDr. Jan Bayer, CSc. PhDr. Zdenka Kloučková
Mgr. Mária Kolářová PhDr. Anna Patočková PhDr. Miloslava Rupešová
Ing. Martin Svoboda Ing. Bohdan Šmilauer Ing. Marie Vadlejchová
Ing. Jiří Vild Mgr. Štěpánka Žižková

Foto Lukáš Kalivoda Mgr. Lenka Kocánová

© Státní technická knihovna 2004

Vydala Státní technická knihovna
Praha 2004